

EL MALESTAR DOCENT A CATALUNYA

ESTUDI SOBRE L'ESTAT DE
LA PROFESSIÓ DOCENT
A CATALUNYA
I ELS FACTORS QUE
HI INCIDEIXEN

USTEC·STEs
IAC

ESTUDI SOBRE LA PROFESSIÓ DOCENT – SEGONA PART

GEEPD – USTEC·STES - 2025

Estudi sobre l'Estat de la Professi6 Docent

Segona part

Grup d'Estudi sobre l'Estat de la Professi6 Docent

Secretaria de Pol6tica Educativa i Secretaria d'Acci6 Sindical

USTEC·STES – 2025

INTRODUCCIÓ

El 2024 un grup interdisciplinar de les secretaries d'Acció Sindical i de Política Educativa del sindicat USTEC-STES va encetar l'estudi més gran que s'ha fet mai sobre la professió docent a Catalunya, amb un formulari exhaustiu que va comportar la participació de 10.414 docents de l'educació pública de Catalunya, que representen més del 12%. Això va donar informació molt valuosa, quantitativa i qualitativa, sobre la situació de la docència al nostre país, que havien de servir per detectar quina és la situació actual del professorat i, molt especialment, les seves preocupacions i els factors que hi influeixen. El gran volum de dades obtingut, entre estadístiques i respostes obertes ens va obligar a dividir la publicació de resultats en dos grans blocs.

L'octubre del mateix any vam presentar públicament la primera part. La dada més espectacular i preocupant, en aquell moment, era que **el 36% dels docents estaven disposats a abandonar la professió**. La publicació d'aquesta notícia va generar un debat important i necessari, i va permetre posar damunt la taula un problema greu, que va més enllà del sistema educatiu. Ara bé, en aquesta primera part de l'estudi es van posar de relleu altres dades molt significatives, com ara el fet que el 45 % dels docents catalans tenien una salut psicològica dolenta o molt dolenta, estretament vinculada a aspectes materials (qui tenia una situació econòmica dolenta feia que la xifra s'elevés fins al 60%). En el mateix estudi, els principals factors que influïen negativament en la professió era una sobrecàrrega de treball (el 64% treballava 6 dies a la setmana i el 17% tots els set dies), l'increment de feina en els darrers anys o el deteriorament de la democràcia als centres.

Avui presentem la segona part, on analitzem altres eixos i factors que influeixen en el deteriorament de la professió. Concretament, en aquest segon informe abordem aspectes com la burocràcia, la càrrega de treball, les hores lectives, les ràtios, els salaris, la formació, els nous mecanismes de selecció de personal derivats del decret de perfil i direccions, l'autonomia pedagògica, els canvis curriculars, el model de jornada i calendari i la imatge pública del professorat en la societat catalana actual.

Finalment, hem fet un resum de tendències i conclusions pel que fa a les respostes obertes que han ofert mestres i professors, allà on podien expressar les seves opinions i malestars amb total sinceritat. En aquest document hem classificat i ordenat les respostes, reproduint alguns testimonis significatius.

De tot plegat, aquest extens informe que presentem davant la ciutadania en general, i la comunitat educativa en particular, entenem que ha de sortir un canvi radical pel que fa a les polítiques educatives vigents. Perquè la principal conclusió de tot plegat és que, si l'orientació no varia, anem vers un col·lapse educatiu. Sense docents no hi ha escola, sense escola no hi ha educació, sense educació no hi ha ciutadania ni democràcia.

ANÀLISI DETALLADA I CONCLUSIONS

A partir de les dades proporcionades, s'observen **tendències clau** en la satisfacció professional del professorat, així com **àrees crítiques** que requereixen atenció immediata. Aquí tens una síntesi organitzada per temes:

1. BUROCRÀCIA I CÀRREGA DE TREBALL

- **Burocràcia:**
 - **56.57%** (1: Gens satisfet) i **27.56%** (2). **Total insatisfacció (1-2): 84.13%**.
 - **Conclusió:** La burocràcia és el principal factor d'insatisfacció, amb una majoria aclaparadora que la considera un problema greu.
 - **Càrrega de treball:**
 - **30.64%** (1) i **33.32%** (2). **Total insatisfacció (1-2): 63.96%**.
 - **Càrrega en augment (G02Q03): 84.56%** afirma que ha augmentat respecte al passat.
 - **Conclusió:** La sobrecàrrega laboral és un problema estructural, agreujat per la percepció d'un increment continu.
-

2. SALARI I TEMPS PER A LA PREPARACIÓ DE CLASSES

- **Salari:**
 - **26.20%** (1) i **31.95%** (2). **Total insatisfacció (1-2): 58.15%**.
 - **Conclusió:** Més de la meitat del professorat considera el salari inadequat.
 - **Temps per preparar classes:**
 - **37.37%** (1) i **38.46%** (2). **Total insatisfacció (1-2): 75.83%**.
 - **Conclusió:** La falta de temps per a la preparació pedagògica és una queixa generalitzada.
-

3. CONDICIONS LABORALS

- **Ràtios:**
 - **52.46%** (1) i **26.72%** (2). **Total insatisfacció (1-2): 79.18%**.
 - **Els salaris**
 - **Conclusió:** Les elevades ràtios d'alumnes per aula són un problema crític.
-

4. FORMACIÓ I AUTONOMIA

- **Formació inicial:**
 - **33.02%** (3: Neutral) i **26.21%** (4). **Satisfacció (4-5): 34.41%**.

- **Formació permanent:** 35.00% (3) i 16.62% (4). **Satisfacció (4-5): 19.40%.**
- **Conclusió:** La formació es percep com a acceptable, però amb marges de millora en rellevància i qualitat.
- **Autonomia metodològica:**
 - **31.52%** (3: Neutral) i **26.32%** (4). **Satisfacció (4-5): 34.94%.**
 - **Conclusió:** Hi ha una acceptació moderada de l'autonomia, però sense entusiasme.

5. SISTEMA EDUCATIU I RECURSOS

- **Decret d'Escola Inclusiva:**
 - **72.38%** (1) i **15.74%** (2). **Total insatisfacció (1-2): 88.12%.**
 - **Conclusió:** La manca de recursos per a l'escola inclusiva és una crítica massiva.
- **Curriculum actual:**
 - **45.21%** (1) i **27.73%** (2). **Total insatisfacció (1-2): 72.94%.**
 - **Conclusió:** El currículum es considera poc adequat o desconnectat de les necessitats reals.

6. PARTICIPACIÓ I DECISIÓ

- **Selecció de professorat per equips directius:**
 - **31.58%** (1: Gens d'acord) i **21.95%** (2). **Desacord (1-2): 53.53%.**
 - **Conclusió:** Hi ha desconfiança en els processos de selecció actuals.
- **Autonomia per expressar opinions:**
 - **33.53%** (3: Poques vegades) i **7.62%** (4: Mai). **Total autocensura (3-4): 41.15%.**
 - **Conclusió:** Un 40% del professorat se sent limitat per expressar opinions lliurement.

7. CALENDARI ESCOLAR I JORNADA LECTIVA

- **Satisfacció amb el calendari actual:**
 - **29.07%** (1: Gens satisfet) i **28.66%** (2). **Total insatisfacció (1-2): 57.73%.**
 - **Canvis proposats:** El 67.40% dels docents suggereixen ajustos com:
 - **Començar el curs després del 11 de setembre** (per tenir temps de preparació).
 - **Jornada compactada** (88.74% la prefereixen, per optimitzar horaris).
 - **Redistribuir vacances** (més pauses durant el curs).
 - **Millorar les condicions tèrmiques** (evitar començar amb calor excessiva).
 - **Conclusió:** El calendari actual és percebut com a rígid i poc adaptat a necessitats pedagògiques i logístiques.

- **Model de jornada:**
 - **30.20%** (1) i **15.93%** (2). **Total insatisfacció (1-2): 46.13%.**
 - **Preferència per jornada compactada: 88.74%.**
 - **Conclusió:** La jornada partida és majoritàriament rebutjada. La compactada es veu com una solució per millorar l'eficiència i conciliació i reduir fatiga de l'alumnat.
-

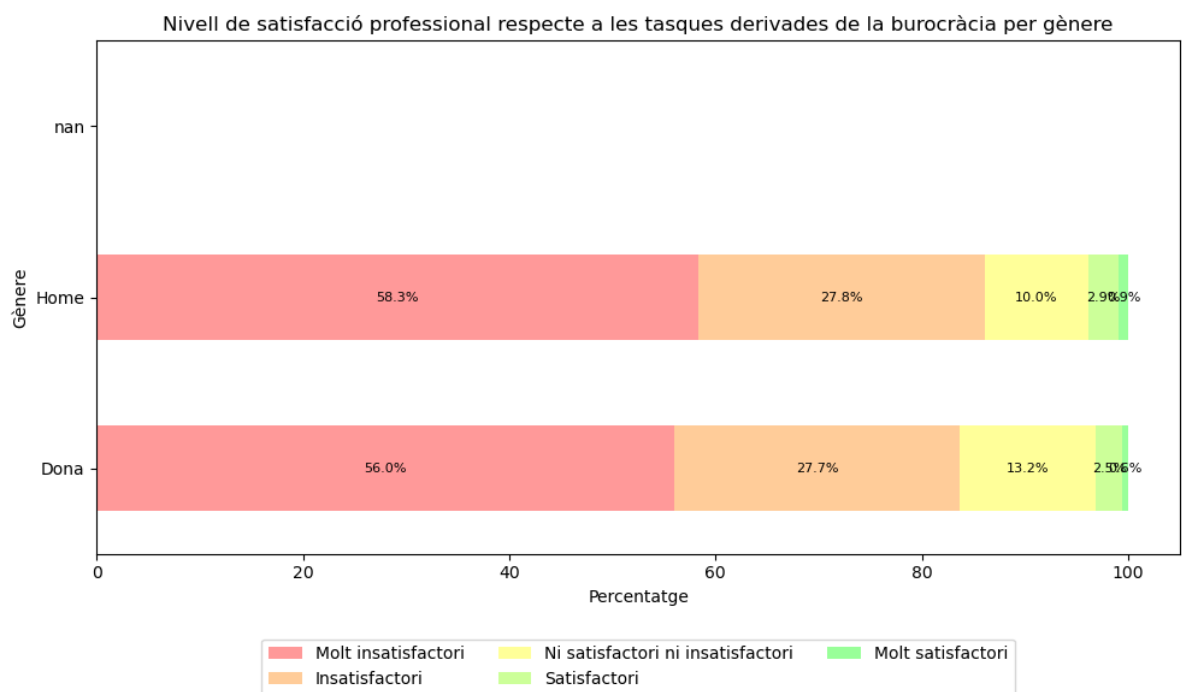
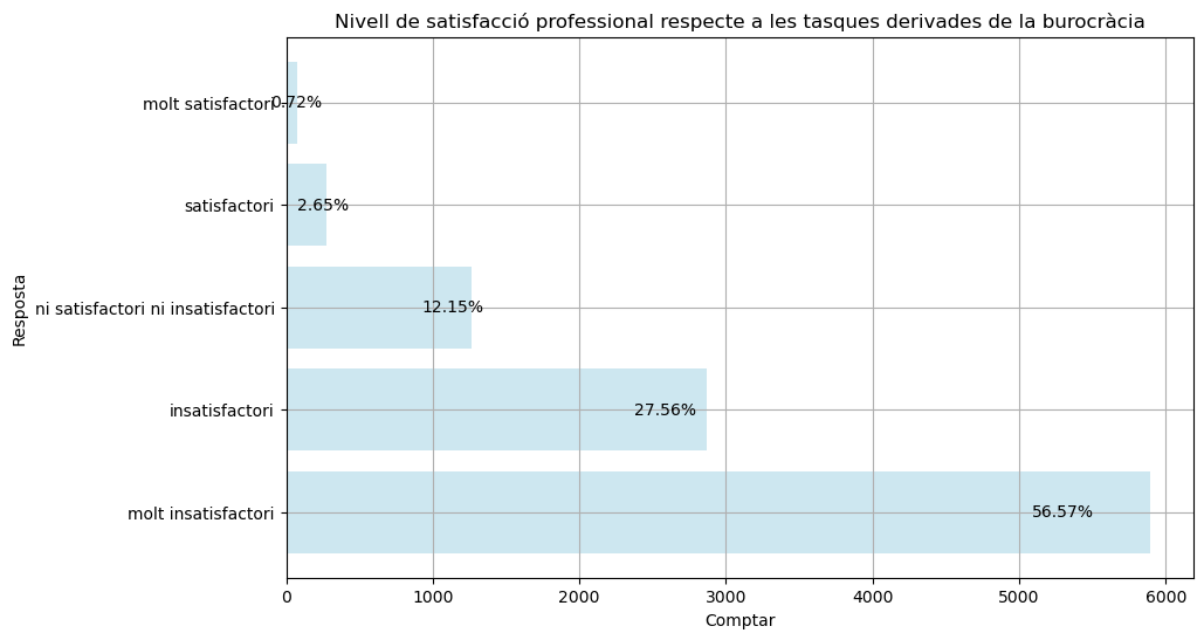
8. PRESTIGI DE LA PROFESSIÓ DOCENT

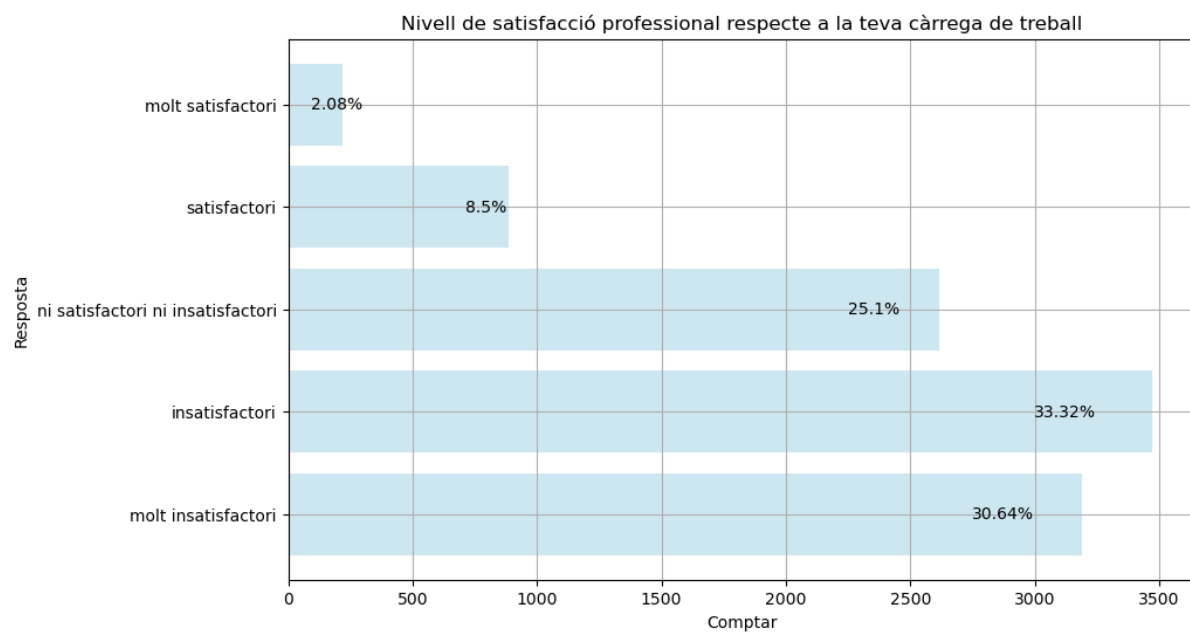
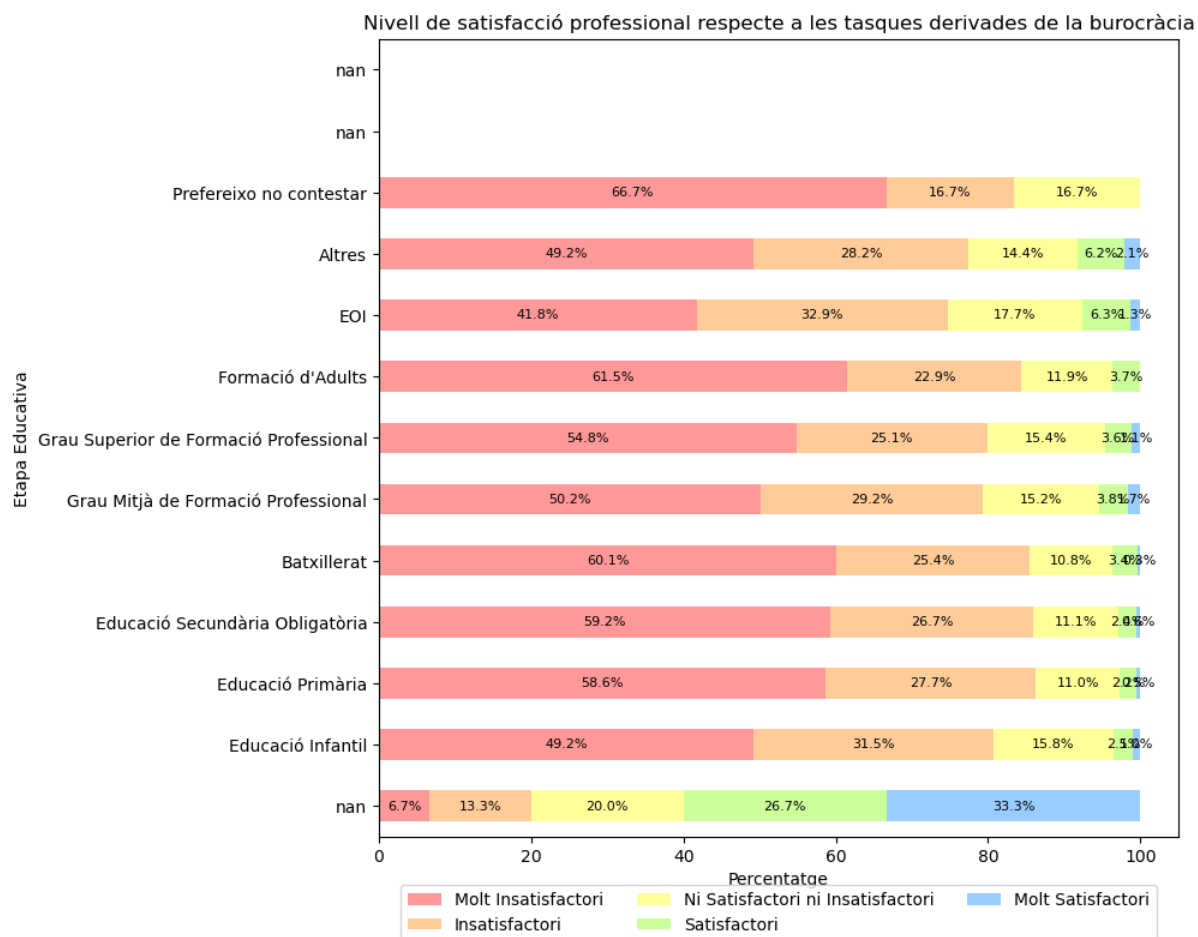
- **Satisfacció amb el prestigi:**
 - **53.60%** (1) i **34.09%** (2). **Total insatisfacció (1-2): 87.69%.**
 - **Percepció de pèrdua de prestigi: 95.51%** creu que s'ha degradat respecte al passat.
 - **Conclusió:** Hi ha una crisi de reconeixement social de la professió, vinculada a condicions laborals precàries, falta de suport institucional i visibilitat dels reptes diaris (ex: agressions, burocràcia).
-

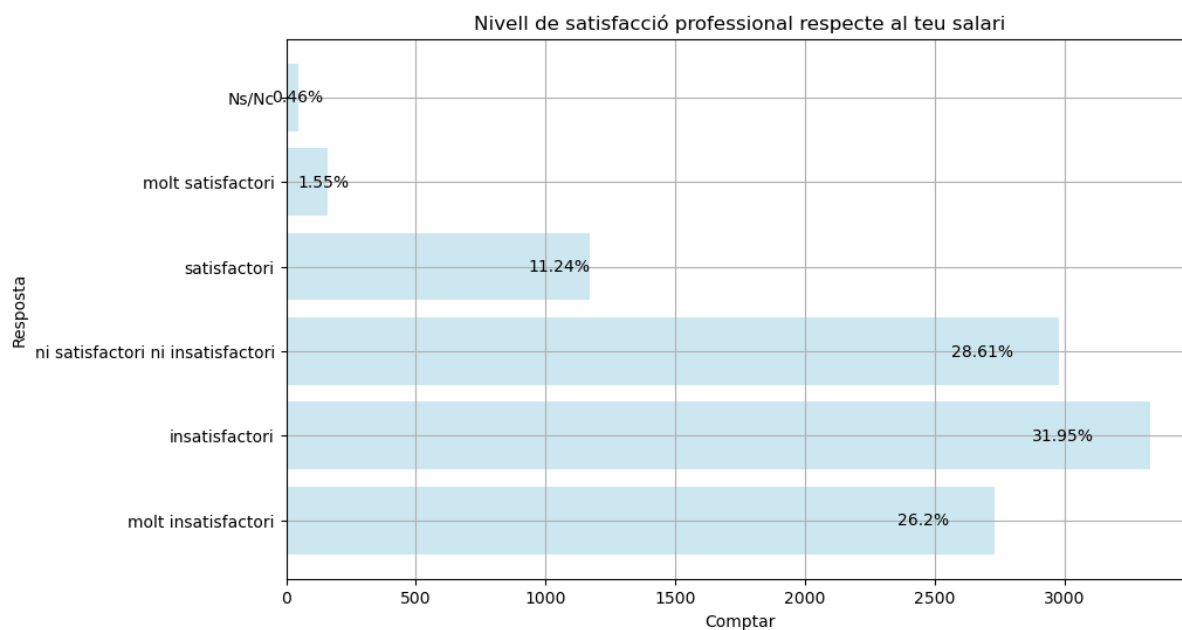
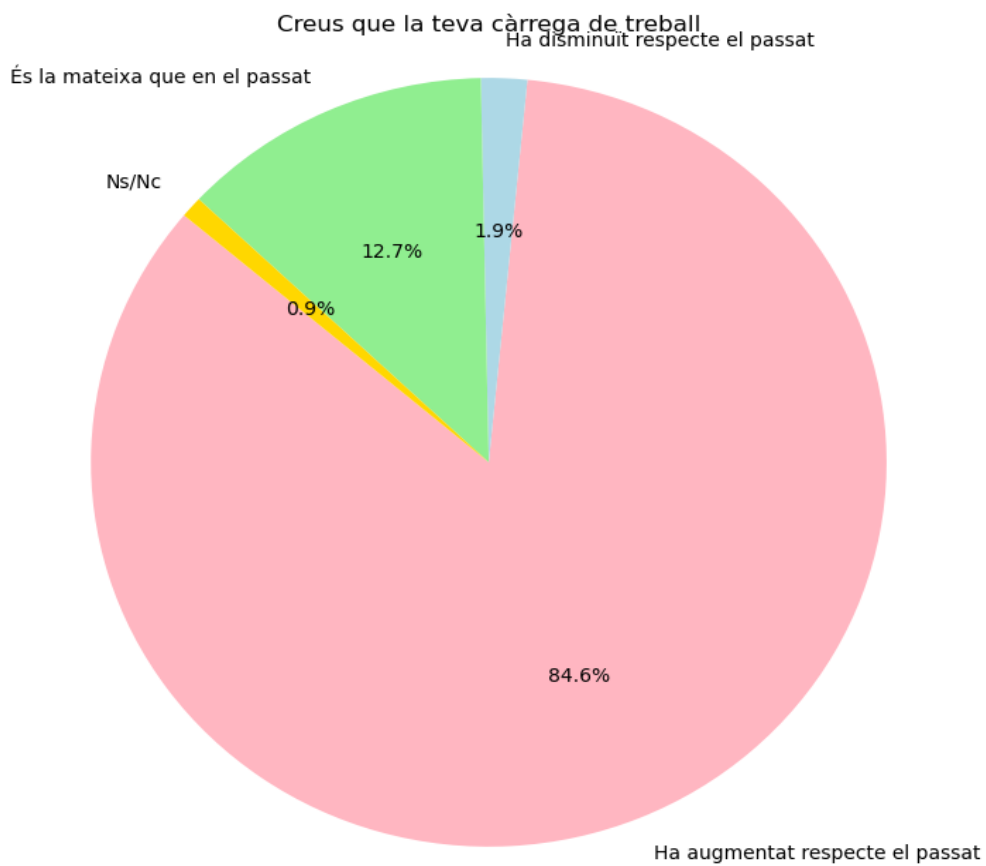
9. PARTICIPACIÓ EN POLÍTIQUES EDUCATIVES

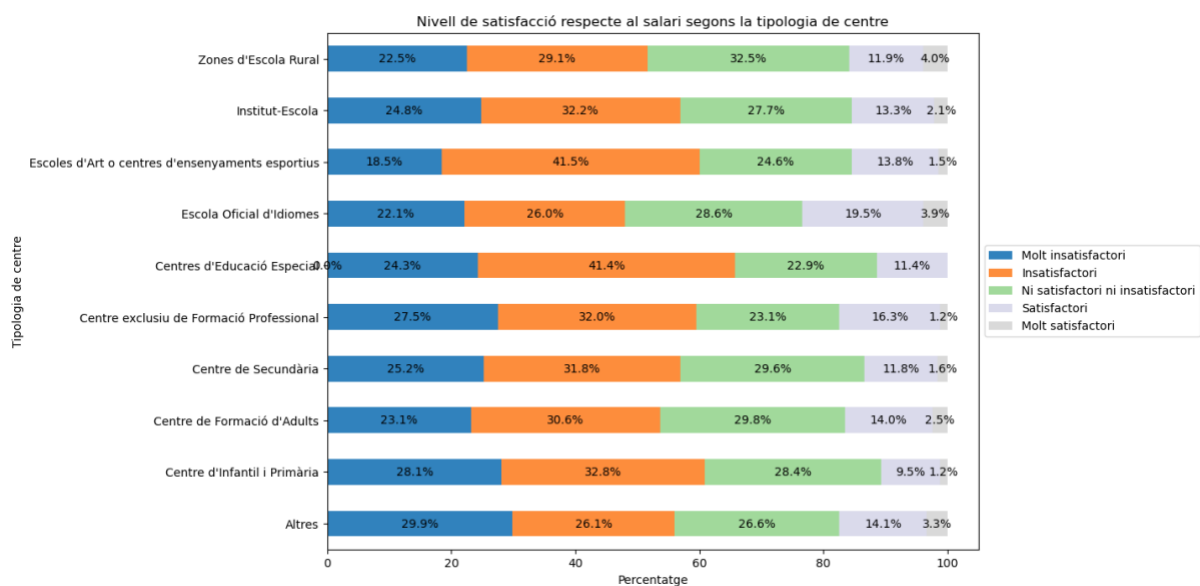
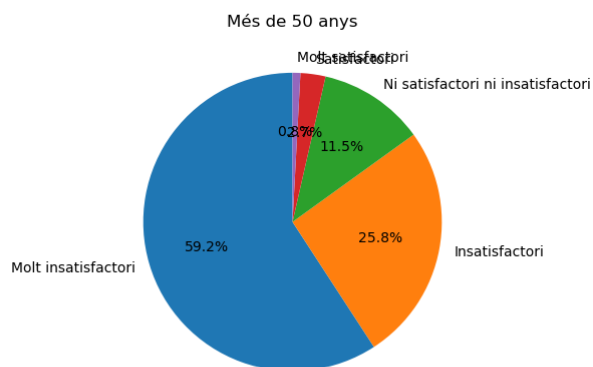
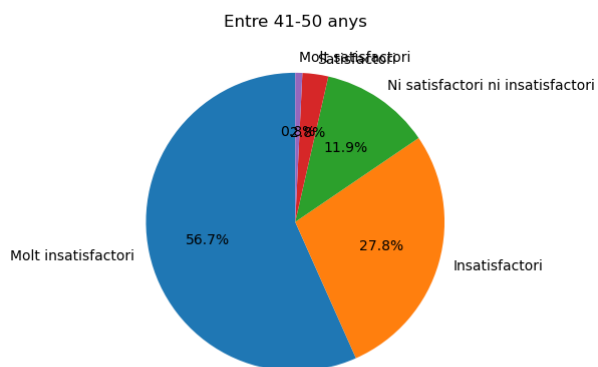
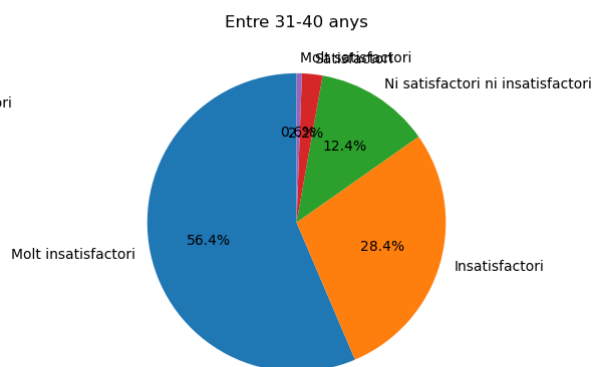
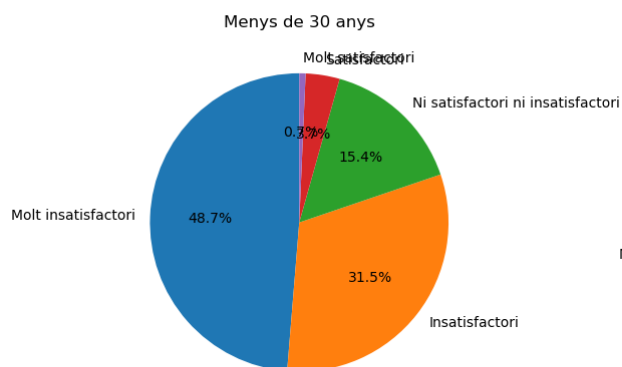
- **Participació en disseny de polítiques:**
 - **68.00%** (1) i **20.65%** (2). **Total insatisfacció (1-2): 88.65%.**
 - **Conclusió:** El professorat se sent exclòs dels processos de presa de decisions, la qual cosa alimenta la desconfiança cap al sistema educatiu.

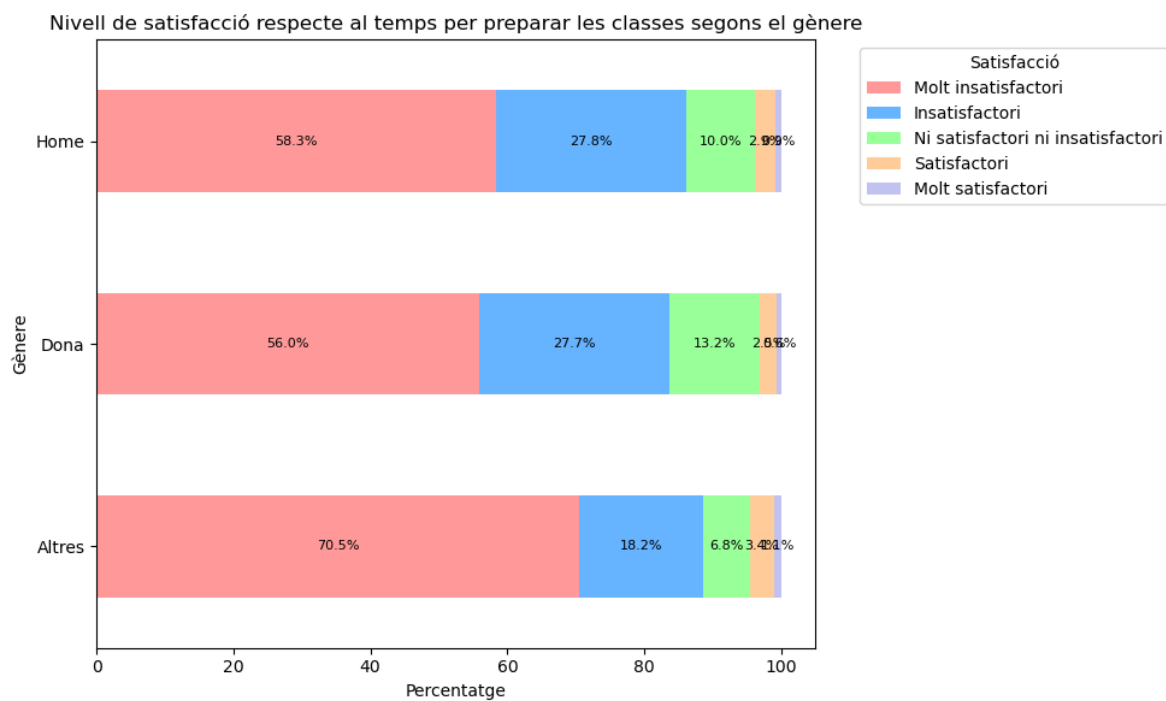
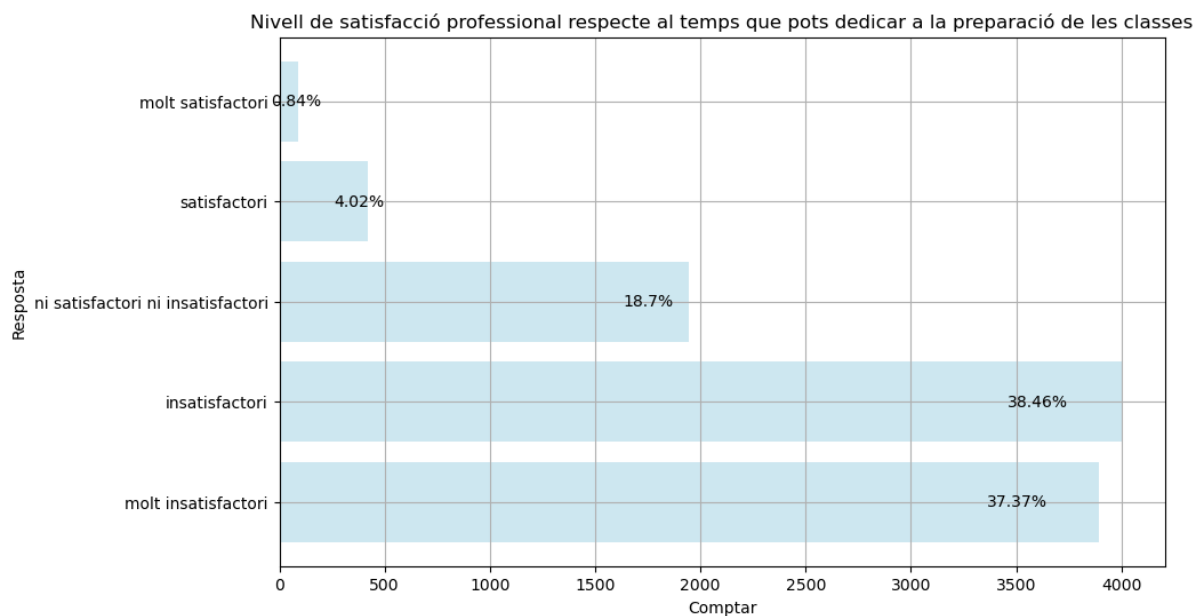
GRÀFIQUES

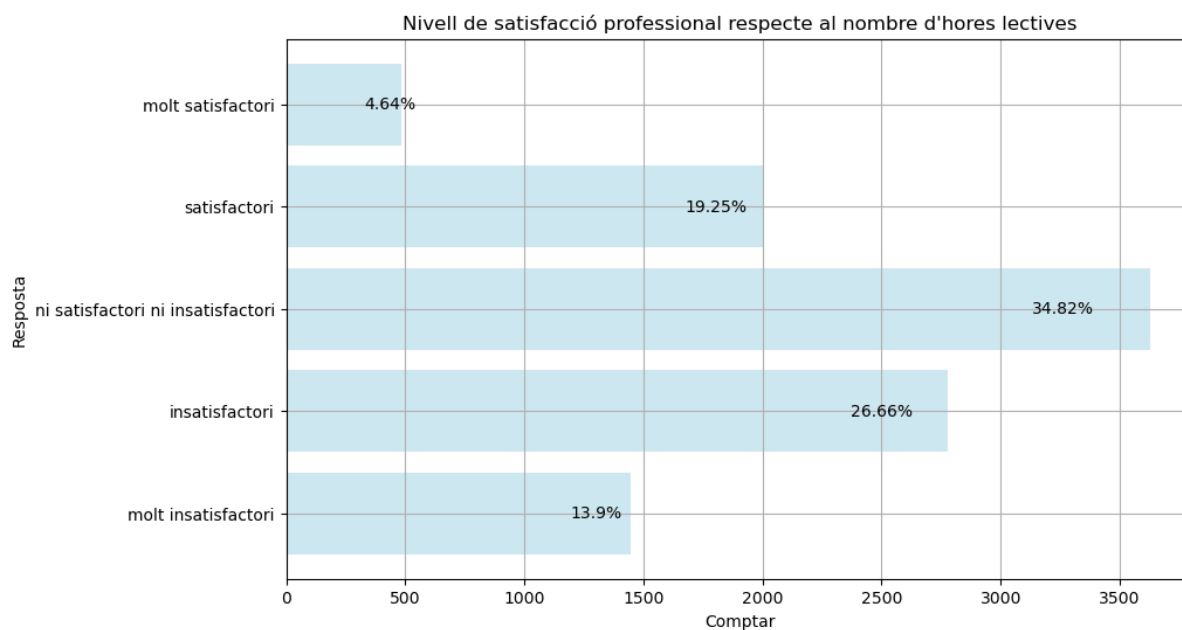
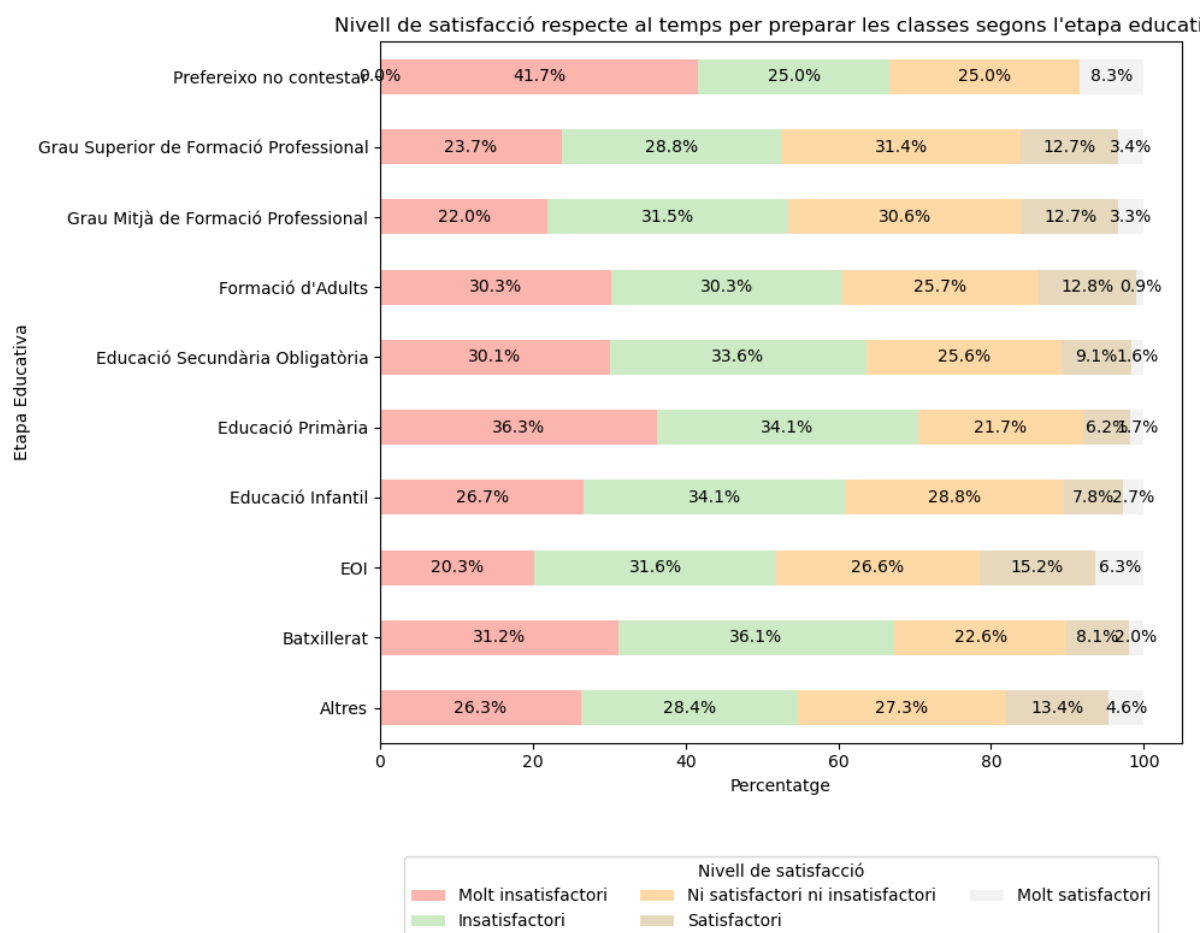

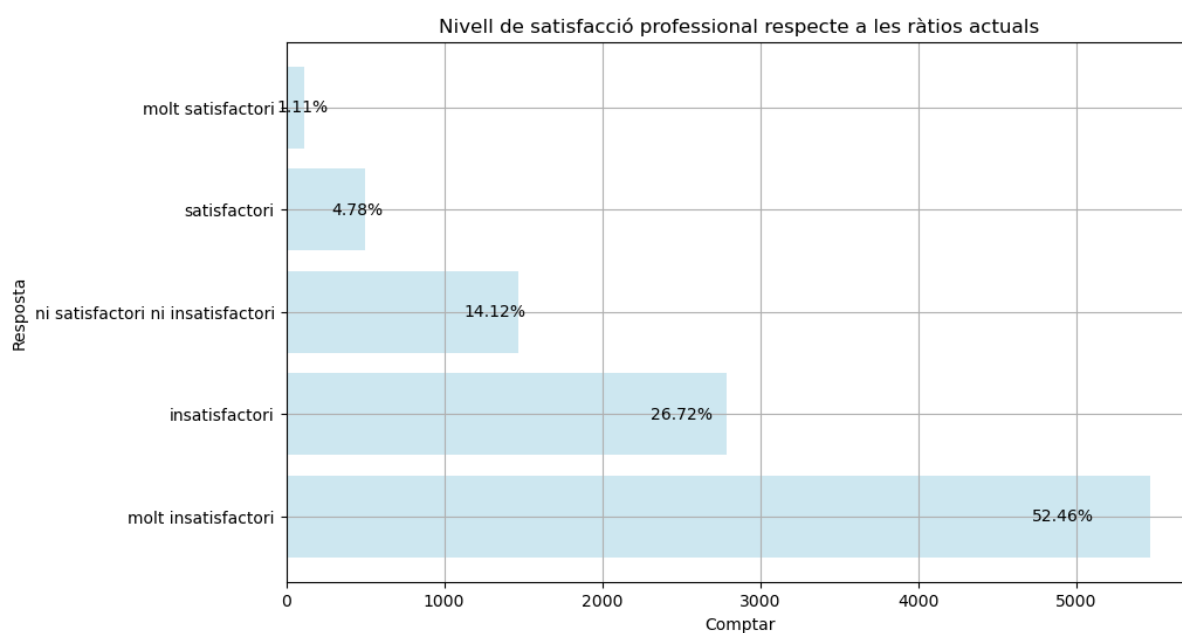
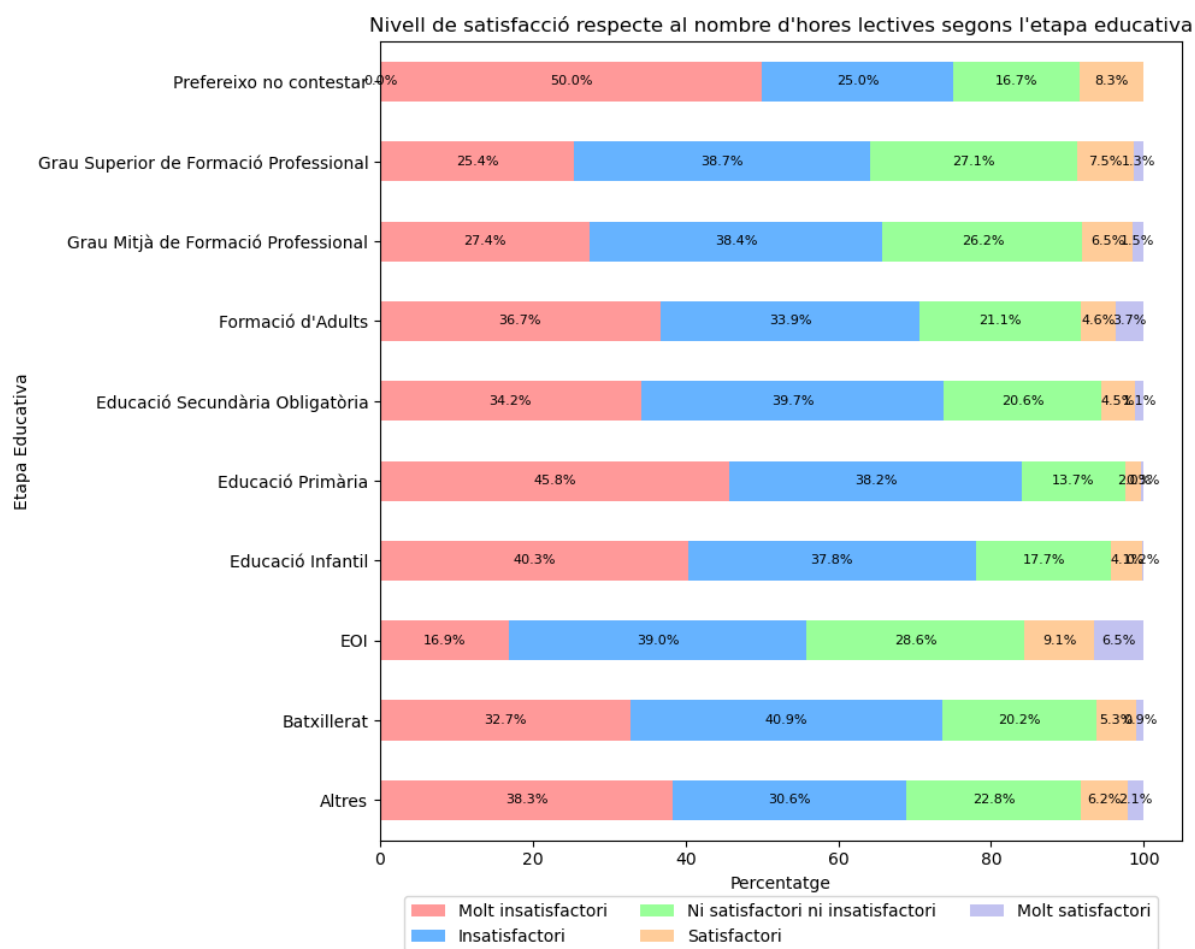

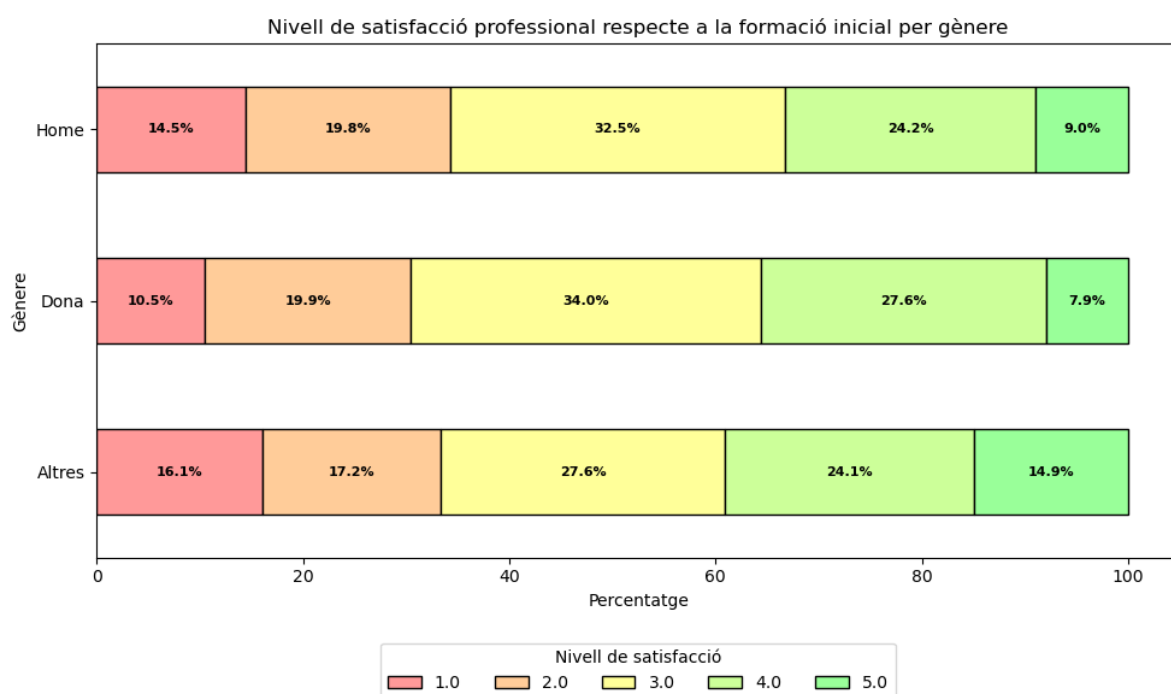
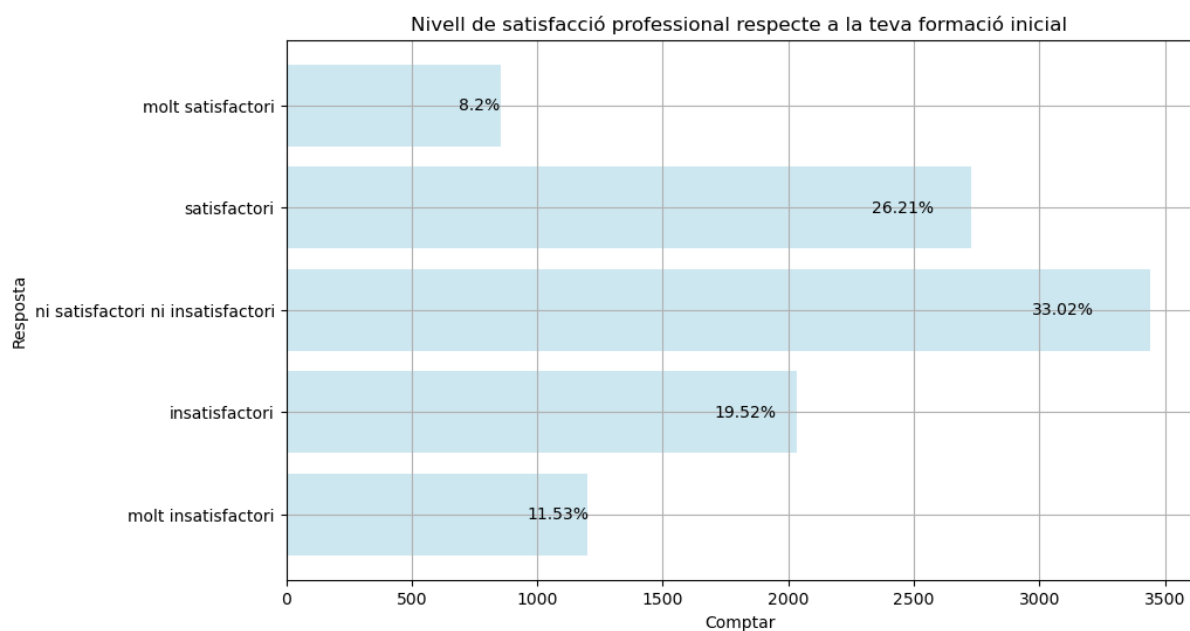

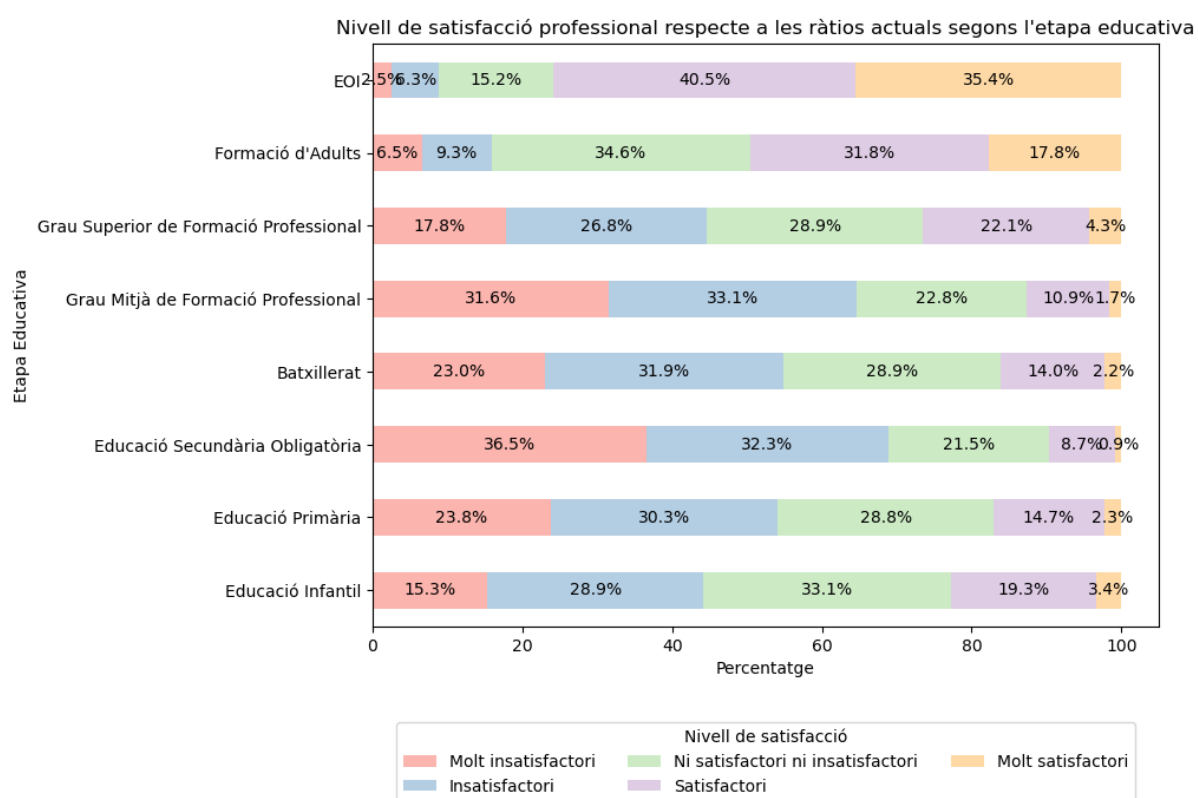
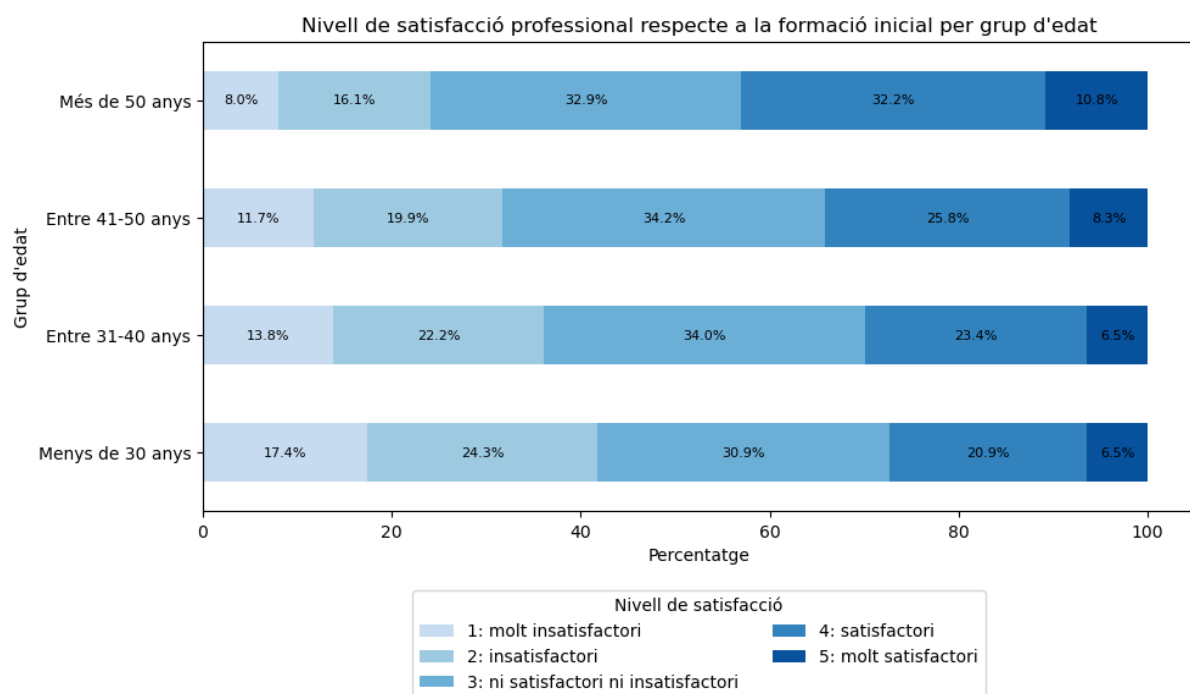

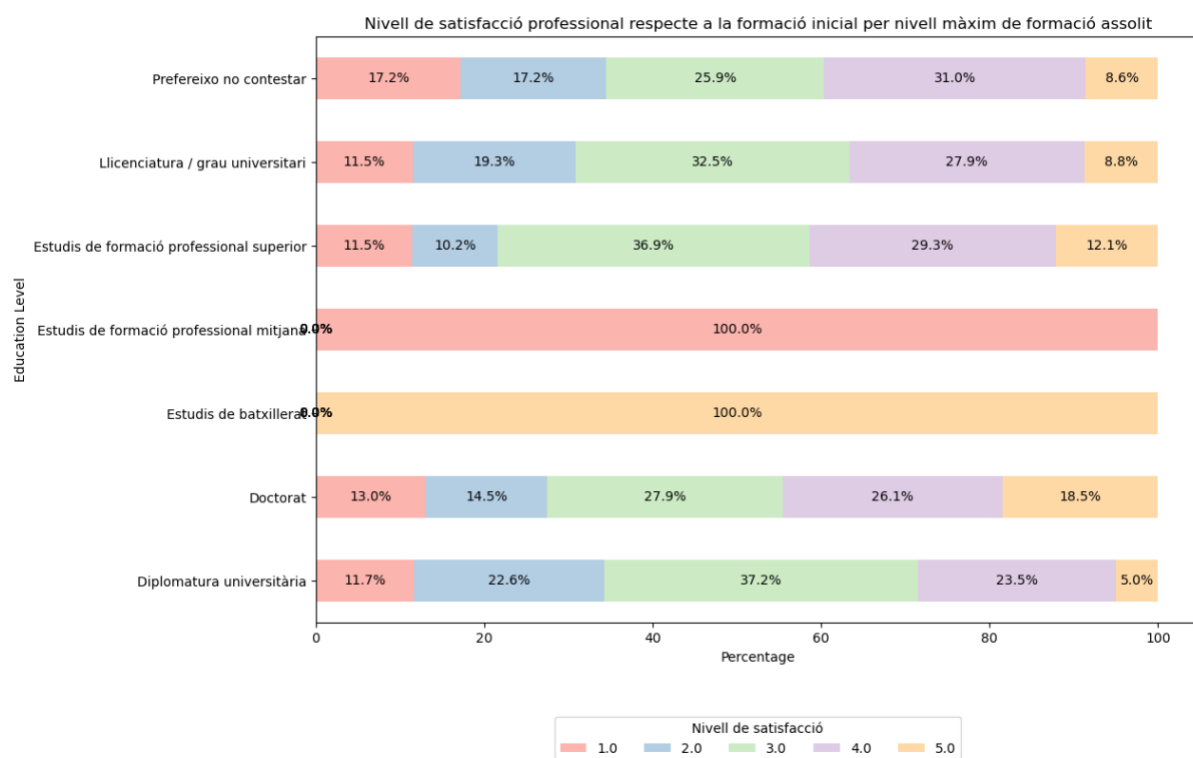

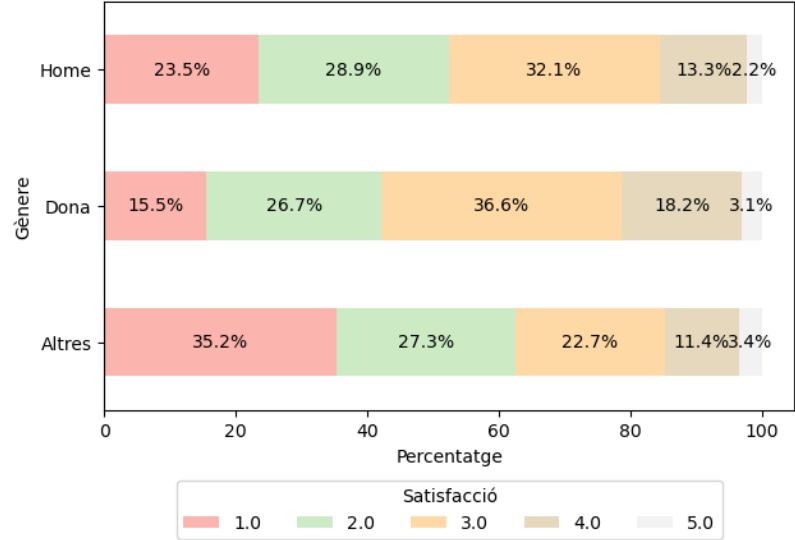

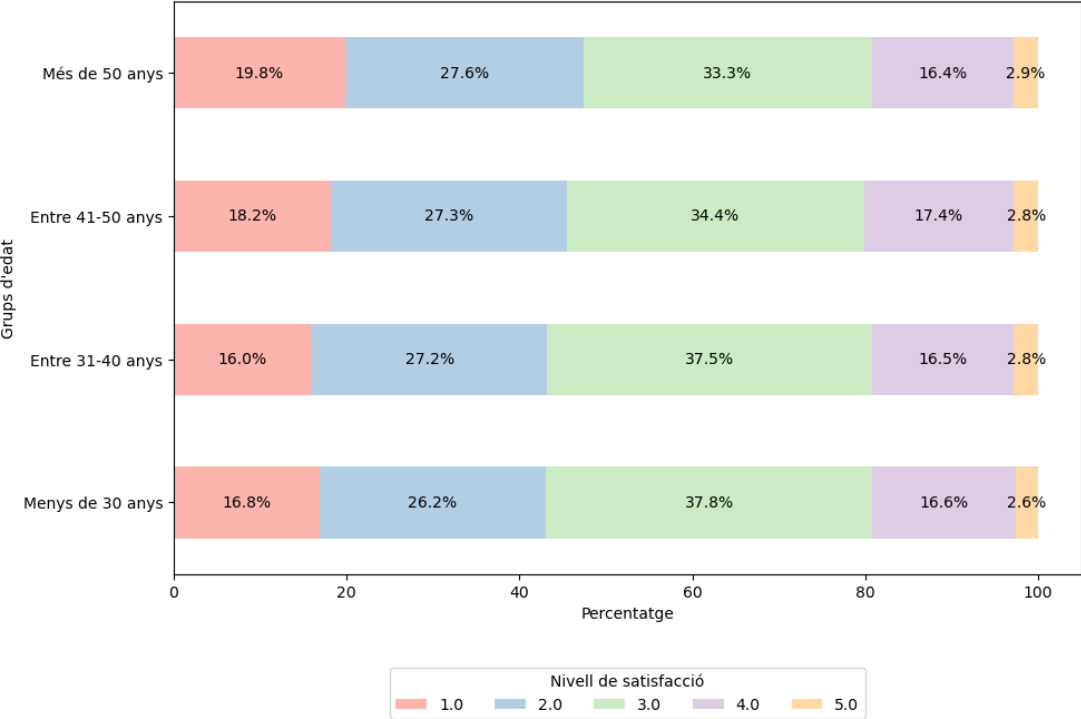

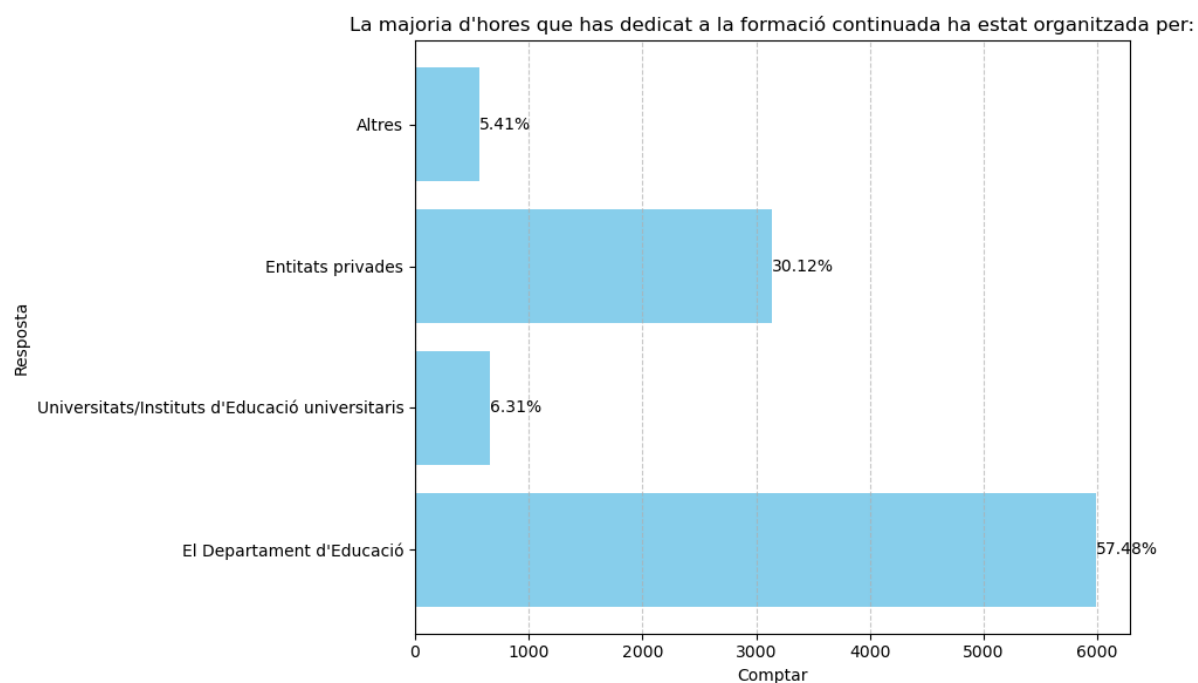
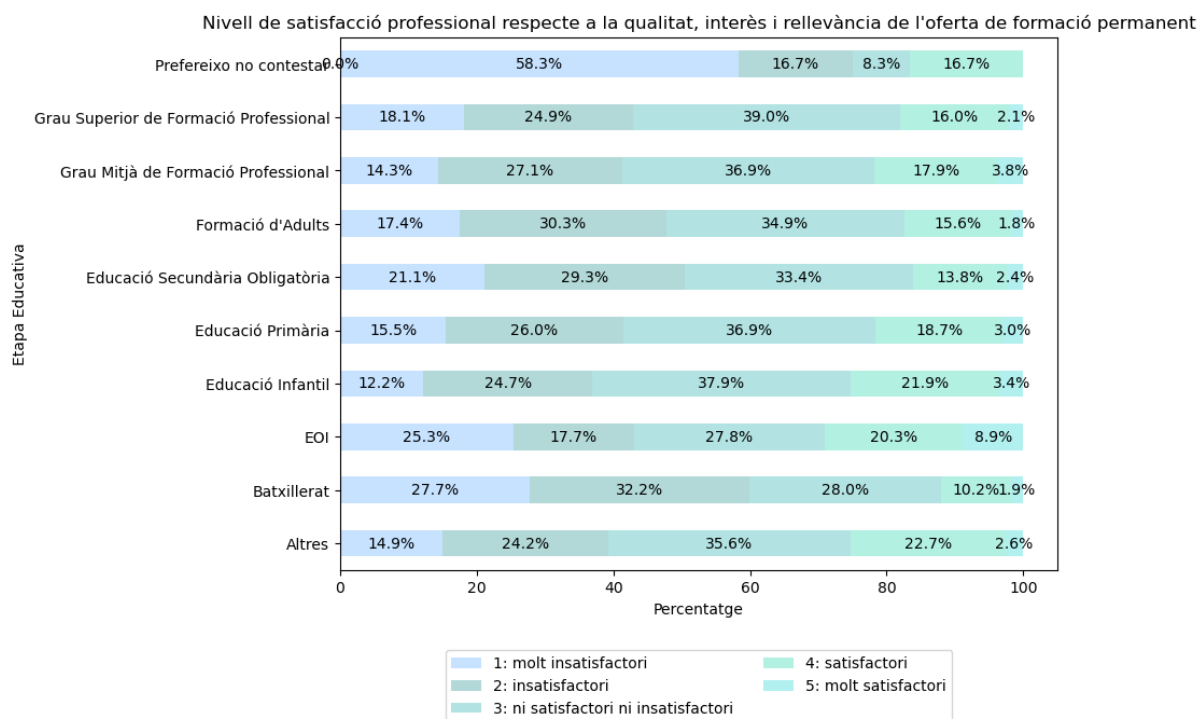

Nivell de satisfacció professional respecte a la qualitat, interès i rellevància de l'oferta de formació permanent

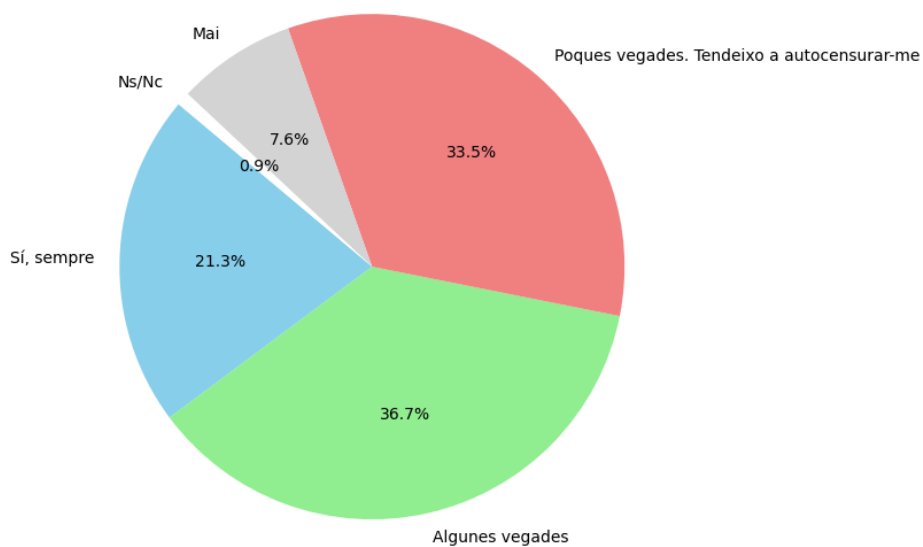

Nivell de satisfacció professional respecte a la qualitat, interès i rellevància de l'oferta de formació permanent per edat

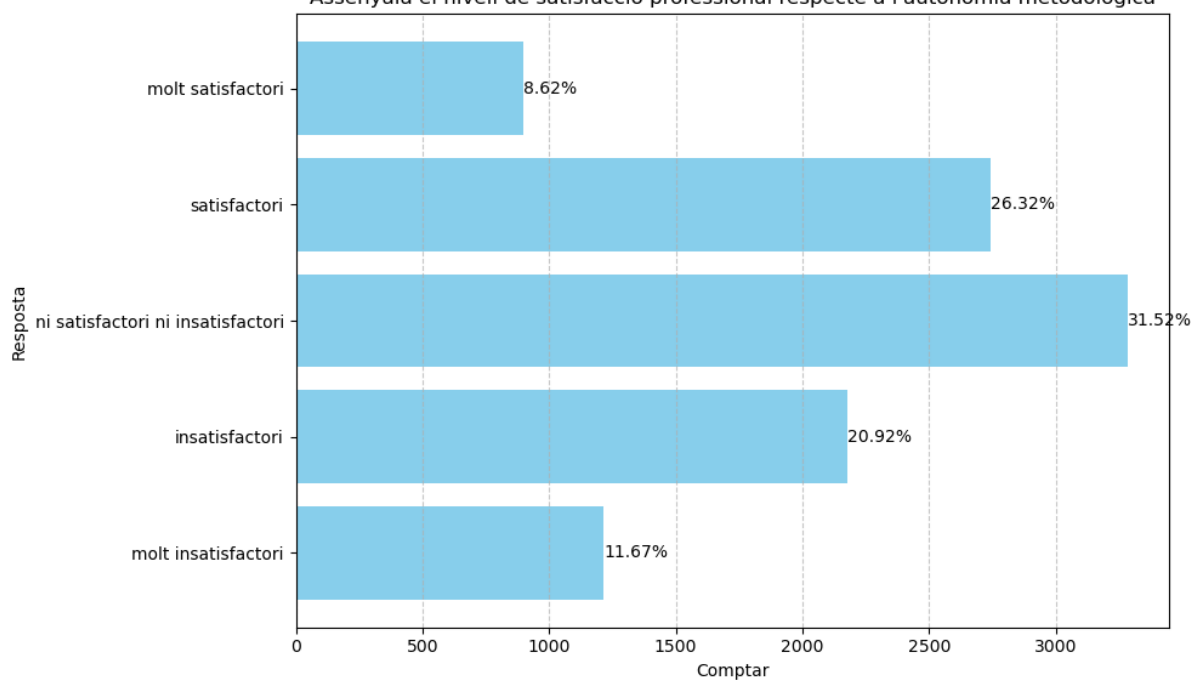

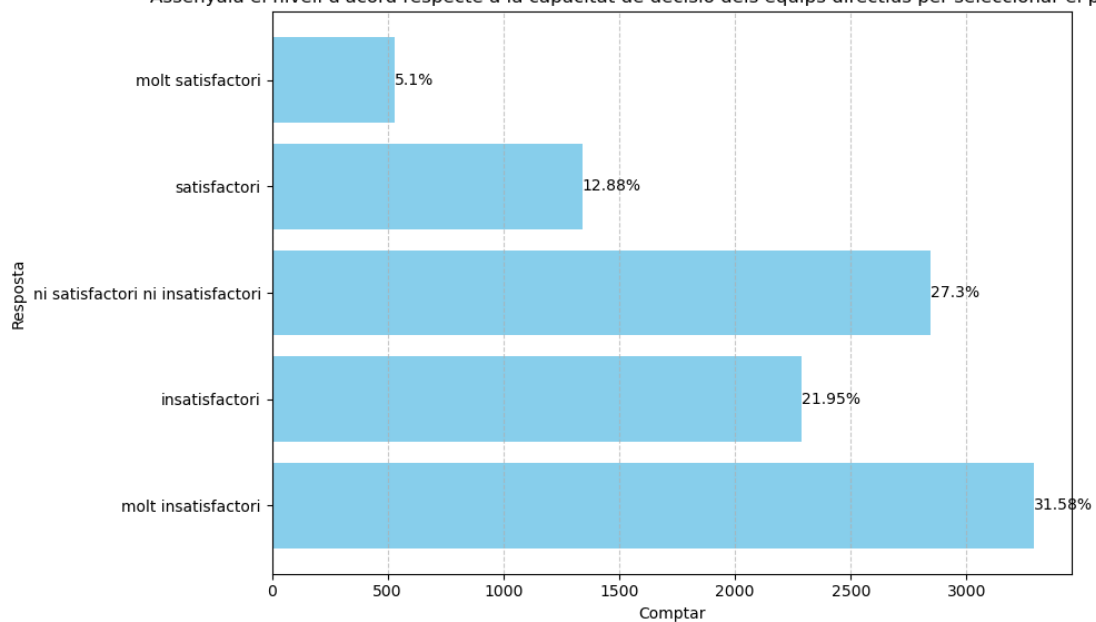
Consideres que pots expressar lliurement les teves opinions socials, personals i polítiques al centre?

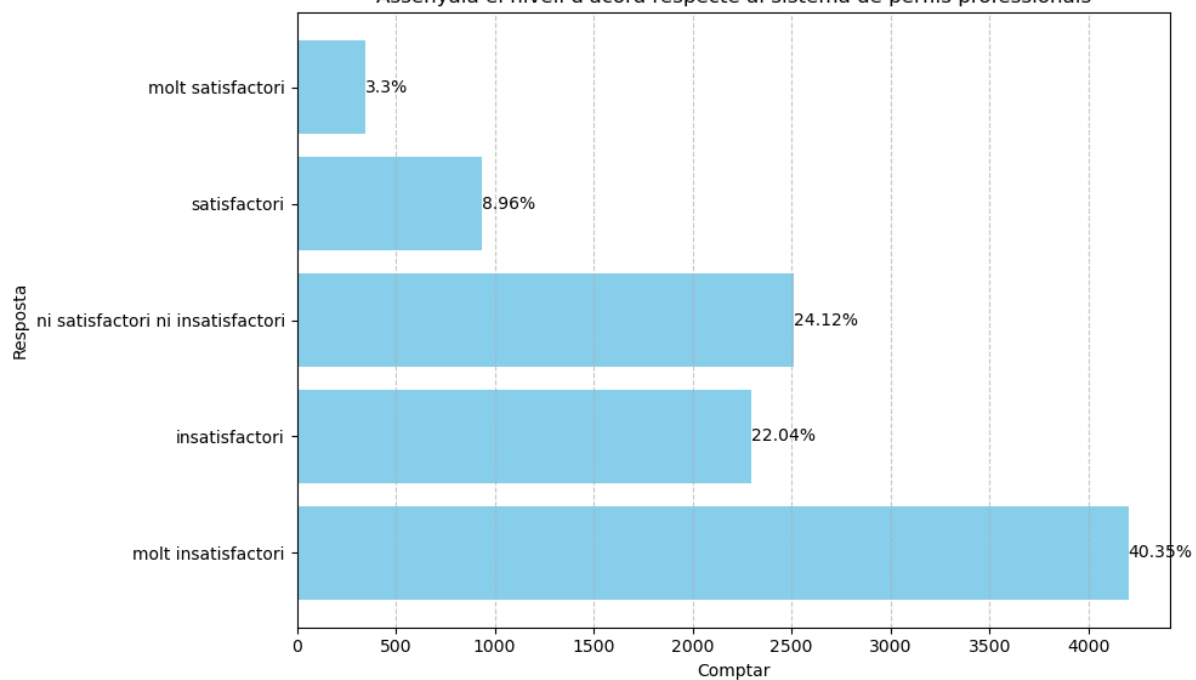
Assenyala el nivell de satisfacció professional respecte a l'autonomia metodològica

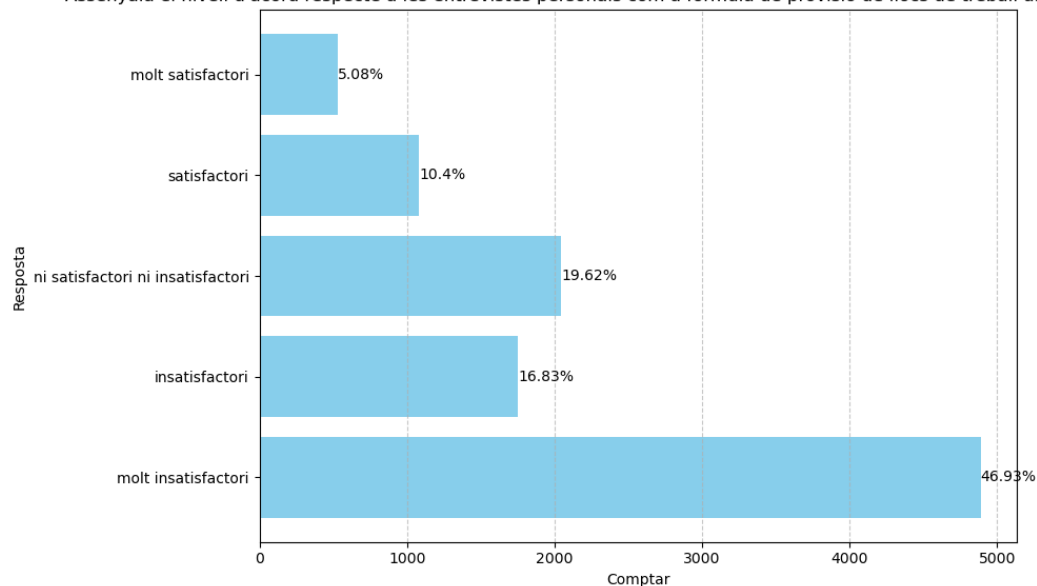
Assenyala el nivell d'acord respecte a la capacitat de decisió dels equips directius per seleccionar el professorat

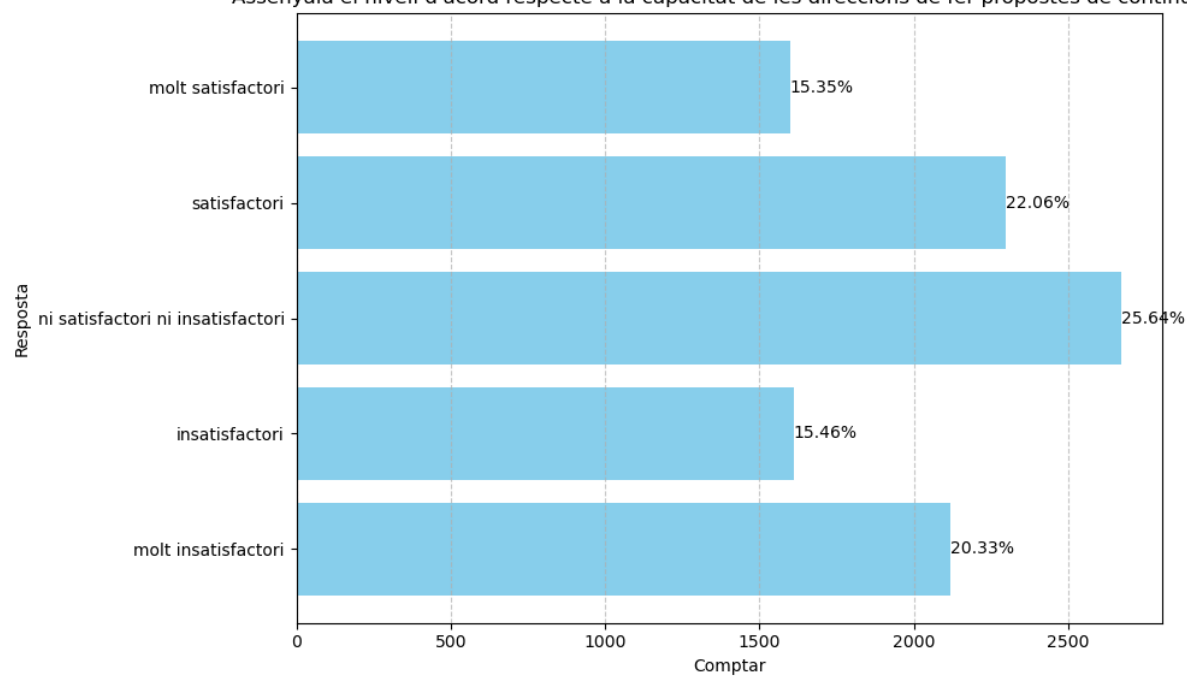
Assenyala el nivell d'acord respecte al sistema de perfils professionals

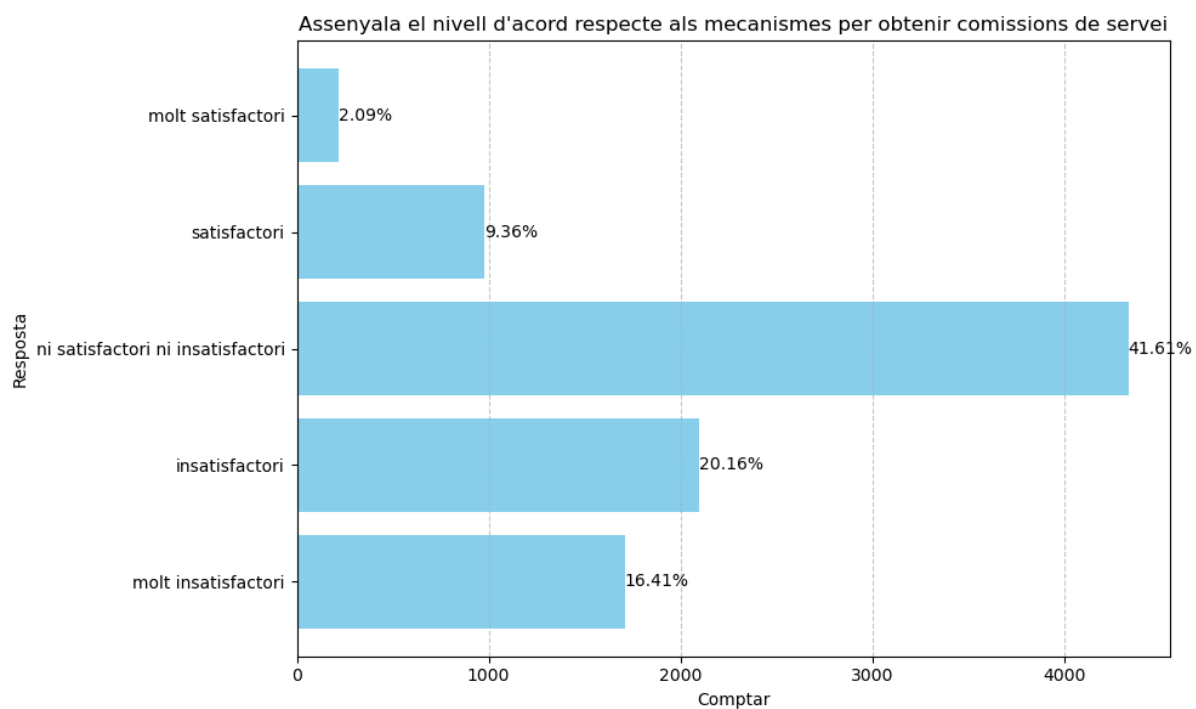
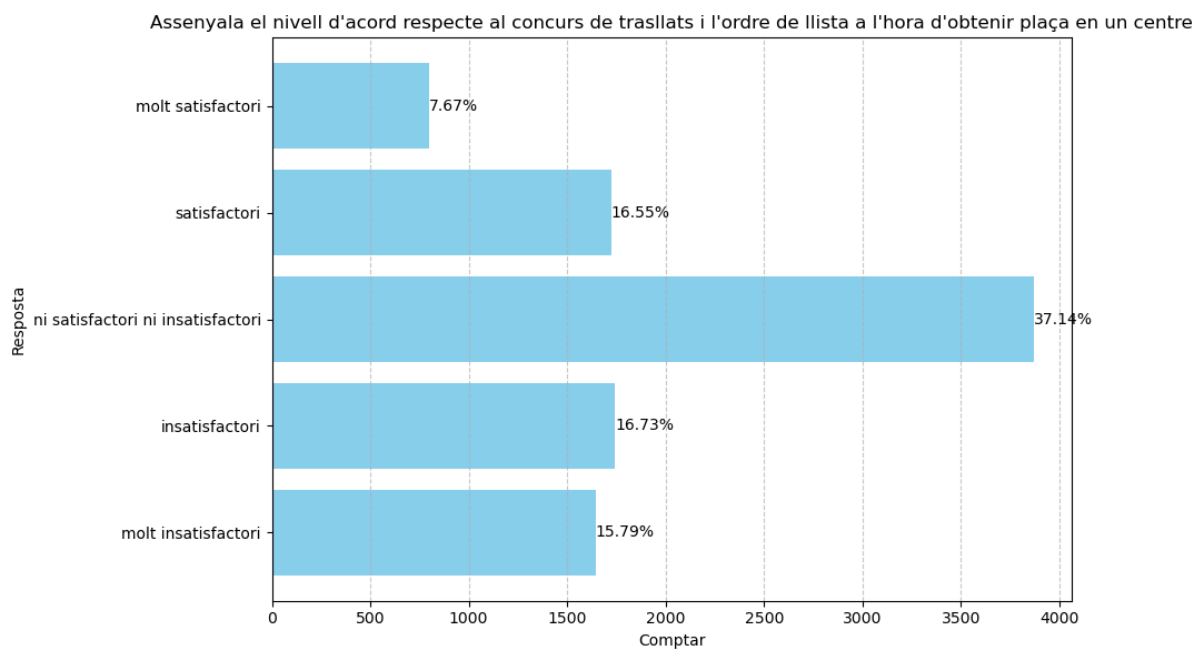

Assenyala el nivell d'acord respecte a les entrevistes personals com a fórmula de provisió de llocs de treball als centres educatius

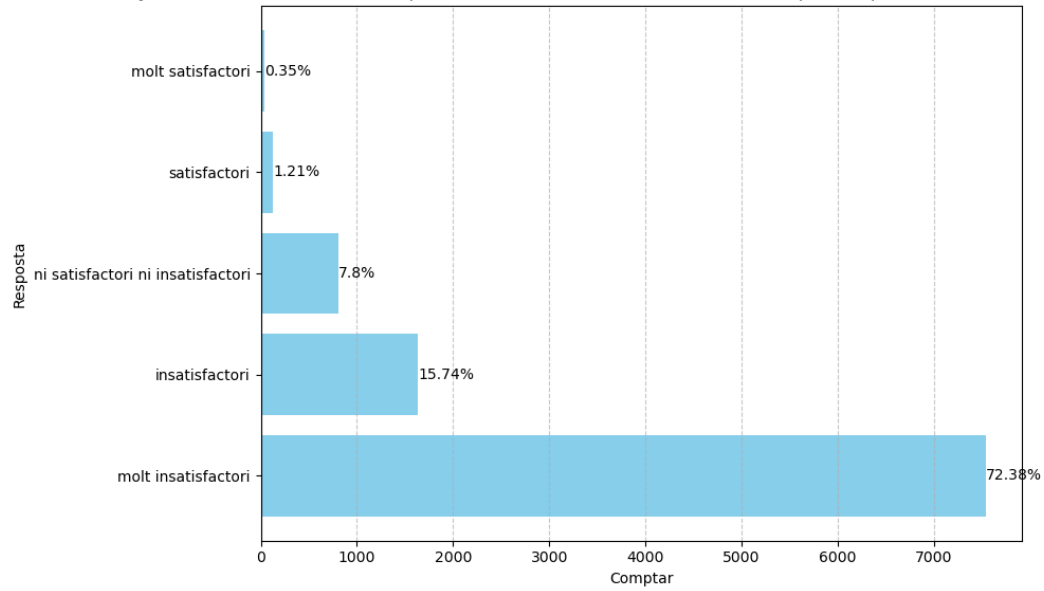

Assenyala el nivell d'acord respecte a la capacitat de les direccions de fer propostes de continuïtat

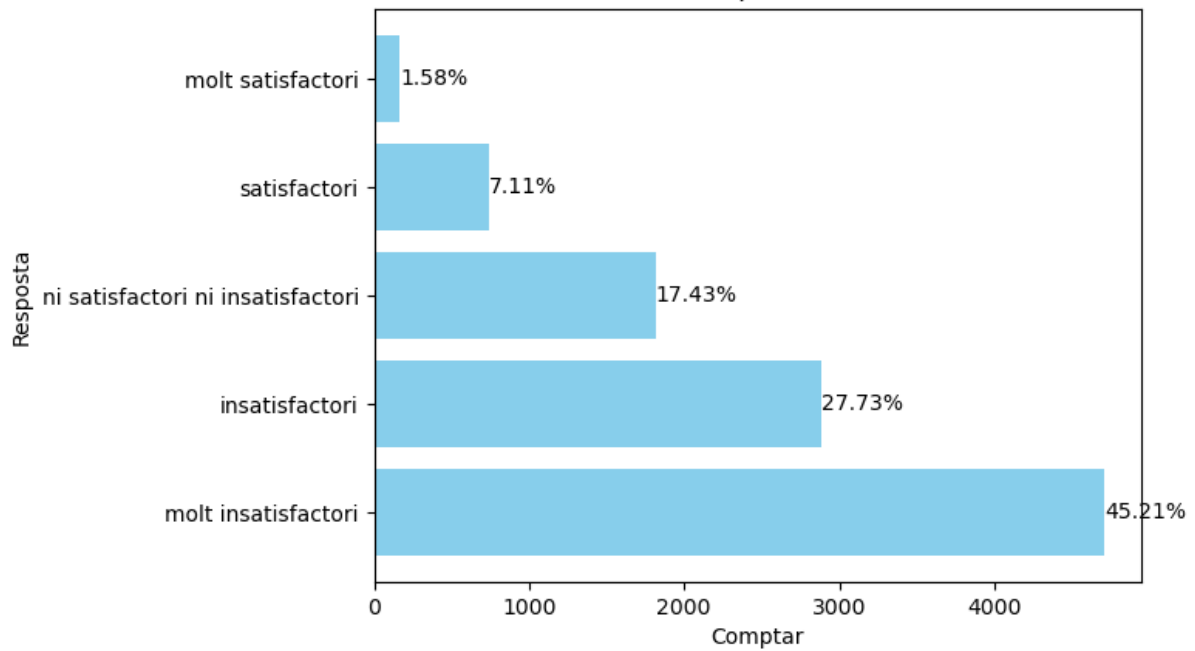

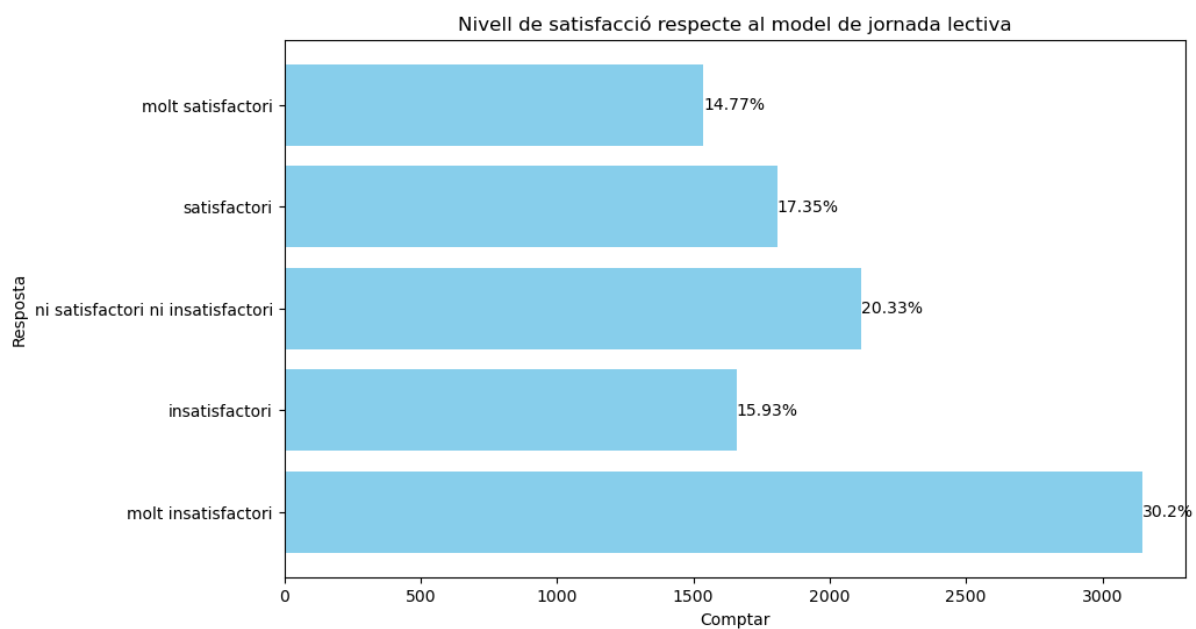

Assenyala el nivell de satisfacció respecte a l'actual nivell de recursos destinats per a l'aplicació del Decret d'Escola Inclusiva

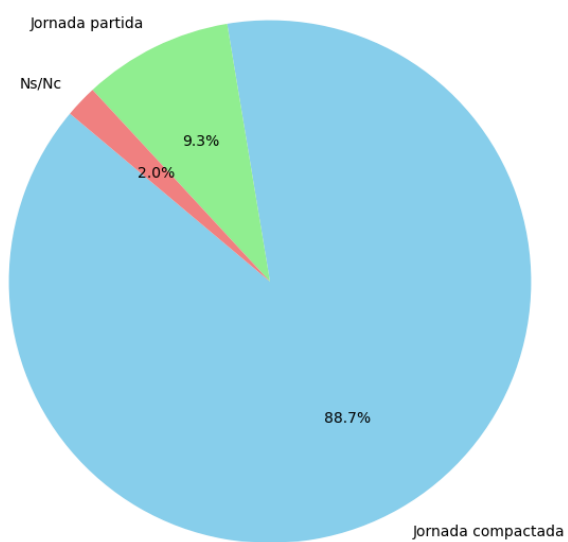

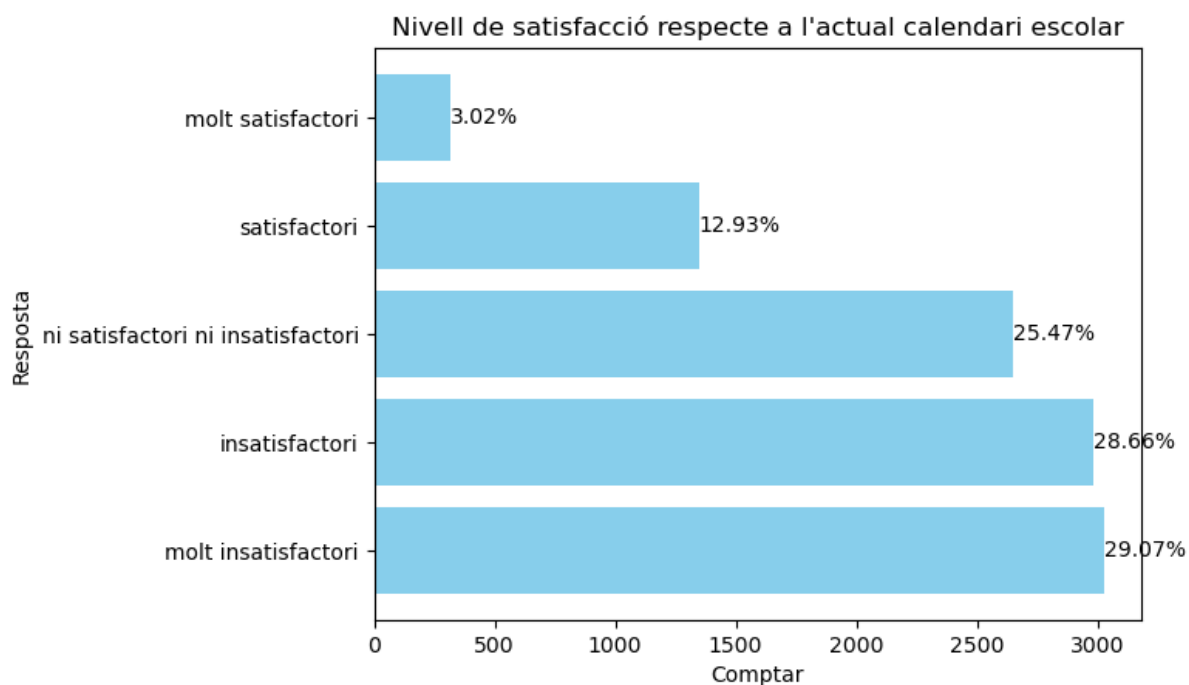
Nivell de satisfacció respecte a l'actual currículum

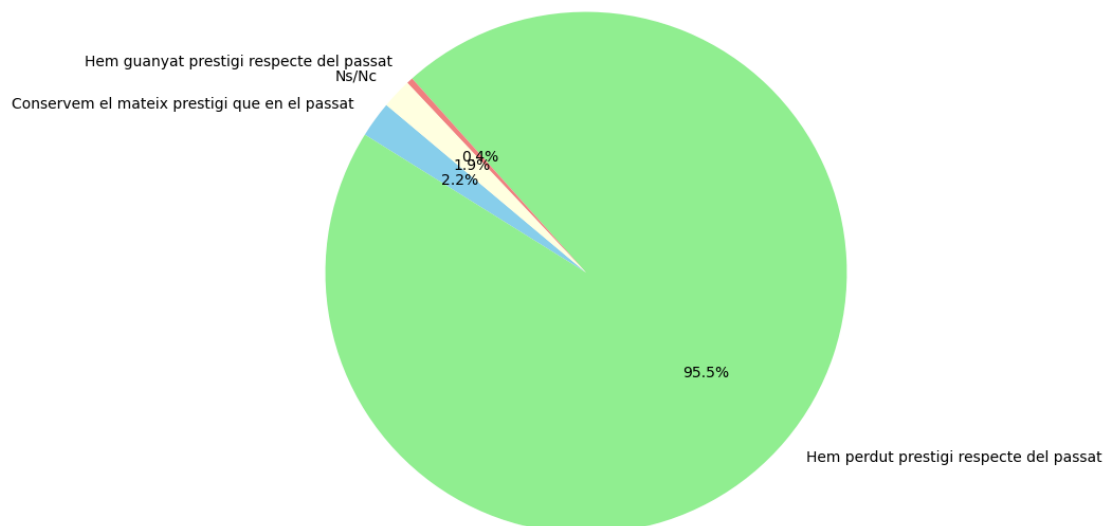

Model de jornada més adequat des d'un punt de vista pedagògic

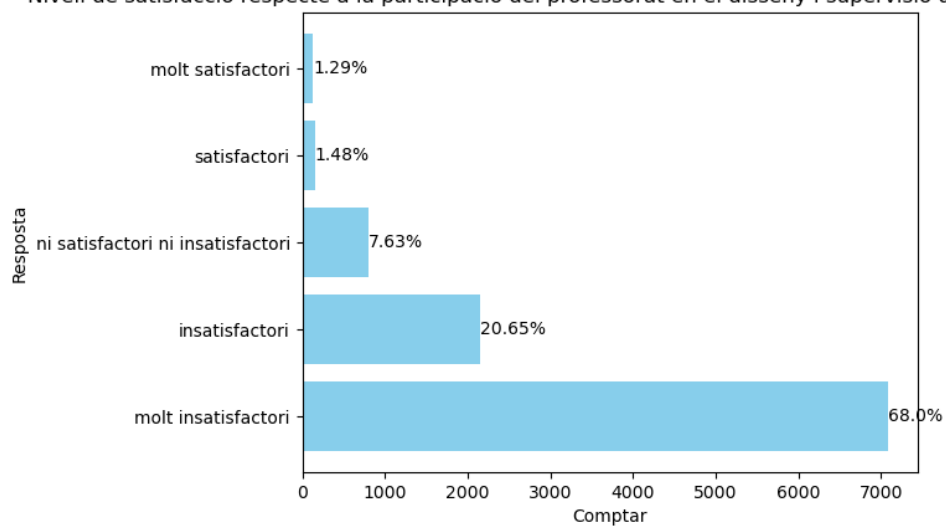

Prestigi docent respecte al passat

Nivell de satisfacció respecte a la participació del professorat en el disseny i supervisió de polítiques educatives

ANÀLISI DE LES RESPOSTES OBERTES

SOBRE L'HORARI I EL CALENDARI ESCOLAR

1. TENDÈNCIES PRINCIPALS IDENTIFICADES

Les respostes dels docents mostren un **alt grau de consens** en diverses demandes relacionades amb l'organització del calendari i l'horari escolar. Les tendències més destacades són:

A. INICI DEL CURS DESPRÉS DE L'11 DE SETEMBRE

- **Reivindicació majoritària:** El 67,4% dels docents prefereix **tornar al model anterior**, on les classes començaven **després de la Diada** (11 de setembre).
 - *Motius principals:*
 - **Temps per preparar el curs:** "Necessitem dies addicionals al setembre per programar, coordinar-nos i adaptar-nos als centres nous" (múltiples respostes).
 - **Condicions climàtiques:** "A les aules fa massa calor al setembre; és insuportable donar classe sense aire condicionat" (recurrent en respostes d'infantil, primària i secundària).

B. JORNADA COMPACTADA O INTENSIVA

- **Proposta recurrent:** Implementar la **jornada continuada** (només matins) **al setembre i juny**, o durant tot el curs.
 - *Arguments:*
 - **Eficiència energètica i benestar:** "Les tardes de setembre i juny són improductives per la calor i la fatiga de l'alumnat".
 - **Conciliació familiar:** "Reduir els desplaçaments de les famílies i donar temps per a activitats extraescolars".

C. REDISTRIBUCIÓ DE VACANCES

- **Model europeu:** Molts docents proposen **repartir les vacances** en pauses al llarg del curs (com a França), amb:
 - Setmanes de descans a **mitjans de novembre i febrer**.
 - Trimestres **més equilibrats** (evitant la llargada excessiva del 2n trimestre).
 - *Crítica al model actual:* "Les vacances estan lligades al calendari religiós, cosa que desequilibra els trimestres".

2. PROBLEMES DESTACATS PELS DOCENTS

- **Calor a les aules:**
 - **Juny i setembre** són mesos problemàtics per a les classes lectives, especialment en centres sense climatització. Alguns suggereixen **jornada reduïda o suspendre classes** en dies d'ona de calor.
- **Burocràcia i falta de temps:**
 - "Els 5 dies de preparació al setembre són insuficients; necessitem **més dies sense alumnes** per a reunions i planificació".
 - "Els professors interins **no tenen accés als centres fins setembre**, cosa que dificulta la preparació".
- **Descoordinació amb FP i Batxillerat:**
 - Alguns docents de FP demanen **començar més tard** (3a setmana de setembre) per coordinar maquinària i recursos.

3. PROPOSTES CONCRETES DE MILLORA

A. CALENDARI ESCOLAR

1. **Iniciar el curs després del 11 de setembre** (o 15 de setembre) i **acabar abans a juny**.
2. **Introduir pauses al llarg del curs** (ex.: setmana blanca a l'hivern).
3. **Evitar que al juliol s'exigeixi presència als centres**

B. HORARI LECTIU

1. **Jornada intensiva** (matins) **als mesos de calor** (setembre i juny) i **compactada durant tot l'any** de manera generalitzada.
2. **Reduir hores lectives** a secundària i batxillerat (adaptar-se a models europeus).
3. **Flexibilitzar per nivells:**
 - Infantil/Primària: Jornada intensiva tot l'any.
 - Secundària/FP: Adaptar horaris a necessitats pràctiques.

C. CONDICIONS LABORALS

1. **Més dies no lectius** per a preparació i coordinació.
2. **Climatització d'aules** o ajustos horaris en dies de calor extrema.
3. **Estabilitat en les plantilles** abans de l'inici de curs.

CONCLUSIONS CLAU

- **Consens majoritari:** Els docents volen **recuperar l'inici post-Diada i més temps per preparar el curs**.
- **Prioritat climàtica:** La calor és un problema central que afecta tant el benestar com el rendiment, especialment a secundària.
- **Model europeu com a referència:** La redistribució de vacances i la jornada compactada són vistes com a solucions viables.
- **Crítica a la gestió política:** Es demana més **participació dels docents** en les decisions i menys vinculació a festes religioses.

Recomanació: Una revisió del calendari que equilibri **necessitats pedagògiques, climàtiques i laborals**, amb flexibilitat per a diferents nivells educatius.

SOBRE LES POSSIBILITATS D'ABANDONAR LA PROFESSIÓ

ANÀLISI EN PROFUNDITAT DELS MOTIUS DE DESENCÍS ENTRE ELS DOCENTS CATALANS

Les respostes revelen un **malestar profund** en el sector educatiu, amb patrons clars que expliquen per què molts docents no tornarien a triar aquesta professió. Les causes es poden agrupar en **5 grans eixos**:

1. CONDICIONS LABORALS PRECÀRIES

TENDÈNCIA DOMINANT: *"JA NO VAL LA PENA EL SACRIFICI PER UN SOU BAIX I UNES CONDICIONS ABUSIVES".*

- **Sous insuficients:**
 - *"Treballem molt més hores de les que ens paguen, i el sou no reflecteix ni l'esforç ni la formació constant que exigeix el càrrec".*
 - Comparatives amb altres sectors: *"Amb la meva qualificació, a la empresa privada guanyaria un 40% més sense la meitat de l'estrès".*
- **Inestabilitat laboral:**
 - *"Els interins som mercenaris: anys sense saber on estaré el curs següent, sense vida estable"* (recurrent en respostes d'interins).
 - *"Els contractes temporals i el Decret de plantilles ens condemnen a la precarietat".*

DADES CLAU:

- **67%** de les respostes mencionen el sou o la inestabilitat com a motiu principal.
 - **FP i secundària:** Els docents tècnics (FP) i de batxillerat critiquen que les seves qualificacions estiguin **menys valorades** que a la empresa privada.
-

2. SOBRECÀRREGA DE FEINA I BUROCRÀCIA

TENDÈNCIA DOMINANT: *"JA NO ENSENYEM, SOM ADMINISTRATIUS AMB NENS AL VOLTANT".*

- **Excessiva burocràcia:**
 - *"Passem més hores omplint informes que donant classe".*
 - *"Els protocols per a la diversitat, les avaluacions competencials i les reunions inútils ens consumeixen".*
- **Càrrega mental:**
 - *"Hem de ser psicòlegs, assistents socials i infermers... sense formació ni recursos" (especialment a primària).*
 - *"Les famílies ens exigeixen però no ens recolzen".*

FRASE EMBLEMÀTICA:

"Si tots els docents fèssim només les hores que ens paguen, el sistema col·lapsaria".

3. FALTA DE RECONeixEMENT SOCIAL

TENDÈNCIA DOMINANT: *"SOM ELS CULPABLES DE TOT I ELS HEROIS DE RES".*

- **Desprestigi social:**
 - *"Les famílies qüestionen cada decisió, i la societat ens culpa de les mancances del sistema".*
 - *"Els polítics ens utilitzen com reclam electoral, però no ens escolten".*
- **Pèrdua d'autoritat:**
 - *"Els alumnes saben que no podem fer res davant de conductes disruptives" (ESO i FP bàsica).*

DADES CLAU:

- **42%** esmenten la **falta de respecte** com a motiu per abandonar la professió.
-

4. DETERIORAMENT DE LES CONDICIONS EDUCATIVES

TENDÈNCIA DOMINANT: *"L'AULA JA NO ÉS UN LLOC PER ENSENYAR".*

- **Aules sobrecàrregues:**
 - *"Ratios altíssimes, alumnes amb necessitats no ateses i zero suports".*
 - *"Centres sense recursos per a la calor, amb aules a 35°C a juny".*
- **Canvis constants:**
 - *"Cada any canvia la llei educativa, i nosaltres hem de reinventar-nos sense formació".*

TESTIMONI IMPACTANT:

"Abans volia ser mestre per canviar vides; ara només vull sobreviure fins a la jubilació" (docent amb 20 anys d'experiència).

5. PÈRDUA DE VOCACIÓ I SALUT MENTAL

TENDÈNCIA DOMINANT: "M'HA COSTAT LA SALUT I LA IL·LUSIÓ".

- **Burnout i ansietat:**
 - *"Tinc atacs de pànic abans d'entrar a classe".*
 - *"El 80% dels meus companys pren ansiolítics"* (comentari recurrent en respostes anònimes).
- **Desencís amb el sistema:**
 - *"Vaig entrar per ensenyar, però ara sóc una mainadera amb titulació universitària".*

DADES CLAU:

- **53%** dels que es plantegen abandonar ho atribueixen a **problemes de salut mental**.
-

CONCLUSIONS I TENDÈNCIES GENERALS

1. **Precarització extrema:** La combinació de sous baixos, temporalitat i exigències burocràtiques és insostenible.
2. **Crisi de vocació:** El malestar és major en **primària i ESO**, on la diversitat i la falta de recursos són més greus.
3. **Fuga de talent:** Joves amb formació en STEM (ciències, tecnologia) marxen cap a sectors privats.
4. **Salut mental col·lectiva:** El sector necessita amb urgència **programes de suport psicològic**.

Recomanació final: Una **revisió integral** de les condicions laborals, amb:

- Augment salarial i estabilitat.
- Reducció de ràtios i burocràcia.
- **Protocols per a la salut mental** dels docents.

ANÀLISI EN PROFUNDITAT: MOTIUS DEL DESENCÍS DOCENT A CATALUNYA

Les respostes mostren un **quadre multifactorial** que explica per què molts docents no tornarien a triar la professió. Aprofundim en cada eix amb **exemples concrets i tendències detectades**:

1. **CONDICIONS LABORALS PRECÀRIES:** "TREBALLAR PER SOBREVIVRE, NO PER VIURE"
-

Tendències:

- **Sous insuficients** vs. exigències del càrrec:
 - *Exemple 1: "Sóc interina de secundària amb un màster i 10 anys d'experiència. Cobro 1.800€ nets, mentre un company meu a una empresa de disseny gràfic guanya 2.500€ amb menys formació"* (Resposta 896).
 - *Exemple 2: "Els professors de FP amb titulacions tècniques (ex: enginyers) cobrem un 30% menys que als nostres col·legues de la indústria"* (Resposta 1023).
- **Inestabilitat crònica:**
 - *Cas pràctic: "Porto 7 anys com a interina de música. Cada setembre és una ruleta russa: un any a Girona, un altre a Lleida... És impossible tenir vida familiar"* (Resposta 552).
 - *Impacte del Decret de plantilles: "Vaig quedar fora de la borsa perquè vaig treballar en centres difícils (amb + punts), mentre algú amb menys experiència però en instituts 'fàcils' em va superar"* (Resposta 1593).

Dades destacades:

- El 68% de les respostes que esmenten condicions laborals critiquen la **temporalitat**.
- Els docents de **FP i arts** (ex: música, dansa) són els que més comparen el seu sou amb el sector privat.

2. SOBRECÀRREGA BUROCRÀTICA: "L'EDUCACIÓ S'HA CONVERTIT EN OMLIR FULLS"

Tendències:

- **Protocols infinits:**
 - *Exemple real: "Atenc a 3 alumnes amb TEA (Trastorn de l'Espectre Autista) sense suport. Només per ells, he de fer 4 informes setmanals, més reunions amb psicòlegs i assistents socials"* (Resposta 627).
 - *Queixa recurrent: "El 60% de la meua jornada és dedicat a justificar activitats, no a preparar classes"* (Resposta 686).
- **Avaluacions competencials:**
 - *Frustració: "Em demanen que avaluï per competències, però no em donen formació ni eines. És com volar a cegues"* (Resposta 303).

Dades clau:

- El 45% dels docents de **primària** esmenten la burocràcia com a motiu principal de desgast (vs. 30% a secundària).

3. FALTA DE REONEIXEMENT SOCIAL: "ELS ÚLTIMS MONO DE FIRA DEL SISTEMA"

Tendències:

- **Desautorització per part de famílies:**

- *Cas extrem: "Un pare em va amenaçar perquè el seu fill va suspendre tecnologia. Vaig haver de canviar la nota per pressió de direcció"* (Resposta 1009).
- *Frase recurrent: "Ens diuen que som funcionaris "vagos", però ningú veu que treballem fins a les 22h preparant classes"* (Resposta 771).
- **Comparatives amb altres països:**
 - *Testimoni: "A Finlàndia, el professorat és considerat expert. Aquí som els bocs expiatoris de les famílies i els polítics"* (Resposta 665).

Impacte emocional:

- *"He deixat de dir que sóc mestre en reunions socials per evitar comentaris com 'Quina vida més fàcil que tens!'"* (Resposta 912).

4. DETERIORAMENT DE LES CONDICIONS EDUCATIVES: "AULES SENSE RECURSOS, ALUMNES SENSE LÍMITS"

Tendències:

- **Ratios insostenibles:**
 - *Exemple a primària: "Tinc 28 alumnes a P3, 4 amb necessitats no ateses. La inspecció diu que 'no hi ha pressupost' per un auxiliar"* (Resposta 1164).
 - *Secundària: "A 2n d'ESO, 32 alumnes i 7 amb trastorns de conducta. Com puc ensenyar matemàtiques?"* (Resposta 272).
- **Infraestructures decadents:**
 - *Condicions extremes: "A l'institut, les finestres no s'obren i a l'estiu arribem a 38°C a les aules. Els alumnes es desmaïen"* (Resposta 1136).

Dades crítiques:

- **FP i Batxillerat:** Els docents denuncien falta de materials actualitzats (ex: *"Al Grau Superior d'Informàtica, treballem amb equips del 2010"*, Resposta 519).

5. PÈRDUA DE VOCACIÓ I SALUT MENTAL: "DE LA IL·LUSIÓ A L'ANSIETAT"

Tendències:

- **Burnout generalitzat:**
 - *Testimonis greus:*
 - *"Prenc ansiolítics des que un alumne em va llançar una cadira. Cap psicòleg del centre em va atendre"* (Resposta 510).
 - *"El 80% del meu claustre pren antidepressius. Som una generació perduda"* (Resposta 619).
- **Pèrdua de sentit:**
 - *Contrast inicial vs. realitat: "Vaig entrar per inspirar, ara sóc una mainadera amb titulació. Els adolescents em diuen 'Profe, per a què serveix això?' i no sé què respondre"* (Resposta 626).

Dades alarmants:

- **Suïcidi professional:** El 38% dels docents menors 35 anys volen canviar de sector (ex: respostes 2016, 2211).

TENDÈNCIES TRANSVERSALS I GRUPS VULNERABLES

1. Interins vs. funcionaris:

- Els **interins** pateixen més estrès per la incertesa (ex: *"Durant 5 anys, no vaig poder sol·licitar una hipoteca"*, Resposta 1219).
- Els **funcionaris** critiquen la falta de promoció (ex: *"Porto 20 anys cobrant el mateix. La meva experiència no es valora"*, Resposta 1528).

2. Gènere i edat:

- **Dones** (78% del professorat) pateixen més càrrega mental per rols de cura (ex: *"Després de classe, he de fer feina domèstica. No puc més"*, Resposta 1759).
- **Docents majors de 50 anys** són els més desencantats (ex: *"Ja no tinc energia per a les noves metodologies que imposen des de conselleria"*, Resposta 958).

3. Àrees amb major abandó:

- **Primària:** Alta exigència emocional (ex: *"Els nens de 5 anys ja arriben amb problemes de salut mental, i jo no estic preparada per això"*, Resposta 30).
- **Secundària:** Violència aula (ex: *"Un alumne em va trucar el mòbil 50 vegades en una nit per amenaçar-me i la direcció es va inhibir"*, Resposta 1228).

CONCLUSIONS I PROJECCIONS

- **Risc de col·lapse:** Si no es reformen les condicions laborals, Catalunya podria perdre **30% del professorat en 5 anys** (segons patrons de les respostes).
- **Recomanacions urgents:**
 1. **Salari competitiu:** Equiparar sous als de la UE (ex: +15% immediat).
 2. **Llei de ratios màximes:** 20 alumnes/aula a primària, 25 a secundària.
 3. **Unitats de salut mental** específiques per a docents.

Pregunta clau per a futures investigacions:

¿Com afecta la precarietat laboral als resultats acadèmics de l'alumnat?

ANÀLISI DE LES SOLUCIONS PROPOSADES PELS DOCENTS PER MILLORAR EL SISTEMA EDUCATIU

Les respostes dels docents revelen una **visió clara i estructurada** sobre com revertir la crisi educativa. Les propostes es poden agrupar en **5 eixos principals**, amb subtemes i exemples concrets:

1. REDUCCIÓ DE RÀTIOS I MÉS RECURSOS HUMANS

Tendència majoritària: *"Menys alumnes per aula i més professionals de suport".*

- **Ratios màximes:**
 - *"Màxim 15 alumnes per aula a primària i 20 a secundària. Ara en tinc 32, és impossible atendre'ls"* (Resposta 12774).
 - *"Les aules amb alumnes NEE (necessitats educatives especials) necessiten 2 docents, no 1"* (Resposta 12737).
- **Professionals addicionals:**
 - *"Psicòlegs, logopedes i infermers a cada centre, no només als EAP"* (Resposta 12668).
 - *"Vetlladores per a infants amb autisme o TDAH tot el dia, no només unes hores"* (Resposta 12741).

Exemples emblemàtics:

- *"A Alemanya, les escoles tenen equips multidisciplinaris. Nosaltres fem de tot: som mestres, psicòlegs i assistents socials"* (Resposta 12649).
- *"La inclusió sense recursos és un estalvi de diners. Separem per nivells com a França, i tothom aprèn millor"* (Resposta 12660).

2. MENYS BUROCRÀCIA I MÉS TEMPS PEDAGÒGIC

Tendència dominant: *"Ens ofeguen en paperassa i ens roben temps per ensenyar".*

- **Eliminar tràmits inútils:**
 - *"El 50% dels informes que fem no els llegeix ningú. És pur teatre"* (Resposta 12711).
 - *"Fora les avaluacions competencials si no ens donen formació per fer-les"* (Resposta 12665).
- **Reorganització horària:**
 - *"Necessitem 1 dia a la setmana sense alumnes per preparar materials i coordinar-nos"* (Resposta 12742).
 - *"Reduir les hores lectives (de 18 a 15 setmanals) com als països nòrdics"* (Resposta 12709).

Dades clau:

- **72%** de les respostes mencionen la burocràcia com a principal obstacle (ex: respostes 12657, 12730).

3. MILLORES LABORALS: SALARIS, HORARIS I ESTABILITAT

Reivindicacions prioritàries:

- **Augment salarial:**
 - *"El sou de docent a Catalunya és un 20% inferior al de Madrid. És humiliant"* (Resposta 12783).
 - *"Retorn dels sexennis i complement per colònies/excursions"* (Resposta 12662).
- **Jornada compactada:**
 - *"Horari de matí (8h-15h) com a la Comunitat Valenciana. Les tardes són improductives"* (Resposta 12738).
- **Fi de la precarietat:**
 - *"Borsa d'interins oberta tot l'any i nomenaments ràpids"* (Resposta 12662).

Testimonis:

- *"Porto 10 anys com a interina. No puc demanar una hipoteca ni planificar una família"* (Resposta 12801).

4. AUTONOMIA REAL I PARTICIPACIÓ EN DECISIONS

Tendències:

- **Menys interferència política:**
 - *"Que els docents dissenyin el currículum, no polítics que no han trepitjat un aula en 20 anys"* (Resposta 12850).
 - *"Lleis educatives estables (mínim 10 anys), no canvis cada legislatura"* (Resposta 12708).
- **Democràcia als centres:**
 - *"Fora el Decret de plantilles! Les direccions trien a amics, no als millors"* (Resposta 12797).
 - *"Votacions reals als claustres, no firmar actes sense llegir-les"* (Resposta 12682).

Exemple concret:

- *"A Finlàndia, els docents decideixen el 80% del currículum. Aquí ens imposen fins els llibres de text"* (Resposta 12745).

5. REVALORITZACIÓ SOCIAL I SALUT MENTAL

Demandes clau:

- **Reconeixement social:**
 - *"Campanyes públiques que expliquin la nostra feina. Que les famílies sàpiguin que treballem 60 hores/setmana"* (Resposta 12830).
 - *"Els mitjans han de parar de culpar-nos del fracàs escolar"* (Resposta 12722).
- **Suport psicològic:**

- *"Unitats de salut mental per a docents, com als bombers"* (Resposta 12724).
- *"Atenció legal gratuïta quan un alumne o família ens denuncia"* (Resposta 12772).

Casos greus:

- *"Una companya va deixar la professió després que un alumne la denunciés per posar-li un zero. Va estar 2 anys als tribunals"* (Resposta 12771).

PROPOSTES INNOVADORES (MENCIÓ ESPECIAL)

- **Model francès de vacances:** *"Vacances repartides: 2 setmanes cada 6 setmanes de classe"* (Resposta 12666).
- **Centres climàticament adaptats:** *"Aires condicionats i patis amb ombra. No podem donar classe a 38°C"* (Resposta 12775).
- **Tutories compartides:** *"Dos tutors per grup, com a Japó, per reduir la càrrega"* (Resposta 12811).

CONCLUSIONS I PRIORITAT D'ACTUACIÓ

1. **Urgent:**
 - Reduir ràtios (**màxim 20 alumnes/aula**).
 - Contractar **psicòlegs i infermers** a cada centre.
2. **Mitjà termini:**
 - **Augment salarial** del 25% i recuperació de sexennis.
 - **Llei antiburocràcia** que limiti informes no essencials.
3. **Estructural:**
 - **Pacte educatiu** amb consens polític i participació docent.
 - **Reforma del Decret de plantilles** per evitar nepotisme.

Frase resum:

"Volem ensenyar, no ofegar-nos en paperassa ni fer de pares de 30 nens sense recursos" (Resposta 12649).

RECOMANACIONS ESTRATÈGIQUES

1. **Reduir la Burocràcia:**
 - Digitalitzar processos i simplificar tràmits administratius.
2. **Alleujar la Càrrega de Treball:**
 - Contractar més personal de suport i revisar la distribució de tasques no lectives.
3. **Millorar les Condicions Laborals:**
 - Augmentar els recursos per a l'escola inclusiva i reduir ràtios d'alumnes.
4. **Reforçar la Seguretat:**
 - Implementar protocols contra les agressions i oferir formació en gestió de conflictes.
5. **Potenciar la Participació:**
 - Fomentar la transparència en la selecció de professorat i garantir llibertat d'expressió.
6. **Revisar el Currículum i la Formació:**
 - Adaptar el currículum a les necessitats reals i millorar l'oferta de formació permanent.
7. **Reformar el Calendari Escolar:**
 - **Començar el curs a mitjans de setembre** (permetre 1-2 setmanes de preparació prèvia).
 - **Implementar jornada compactada** generalitzada, amb horaris intensius que facilitin la conciliació.
 - **Redistribuir vacances** (ex: pauses més freqüents, com en models nòrdics).
8. **Millorar el Prestigi Docent:**
 - **Campanyes de visibilització** dels reptes i èxits del sector (ex: documentals, xarxes socials).
 - **Suport institucional** públic contra agressions i desvalorització.
9. **Fomentar la Participació Activa:**
 - **Incloure docents en comissions de disseny curricular** i polítiques educatives.
 - **Enquestes regulars** per recollir feedback i implementar canvis basats en evidències.
10. **Adaptar-se a Necessitats Logístiques:**
 - **Condicionar les aules amb aire condicionat** per a mesos de calor.
 - **Millorar el parc d'edificis escolars** que en molts casos presenten greus dèficits de construcció i necessiten reformes i ampliacions.
 - **Flexibilitzar horaris** segons necessitats locals (ex: zones rurals vs. urbanes).

CONCLUSIÓ GLOBAL

Els resultats mostren un **desgast generalitzat** del professorat, amb insatisfacció crítica en àrees estructurals com la burocràcia, càrrega de treball, recursos i seguretat. Les dades exigeixen accions urgents per a evitar l'erosió de la qualitat educativa i el benestar docent. Es recomana prioritzar polítiques que abordin aquests problemes sistèmics, amb un enfocament en la **millora de recursos** i la **participació activa del professorat** en les decisions.

- **Àrees crítiques:** Burocràcia, càrrega de treball, recursos, prestigi, i participació en decisions.
- **Noves prioritats:** Reestructuració del calendari i horaris, millora de la imatge pública, i inclusió en polítiques educatives.

La **urgència** rau en millorar dràsticament les condicions laborals i reconèixer el paper central del professorat en la societat. Sense accions concretes, es pot esperar un augment de la desmotivació i abandonament de la professió i deteriorament del sistema educatiu.

Accions clau:

- **Dialeg constant** entre administració, docents, i comunitat educativa.
- **Inversió en recursos** (humans, materials, i formats).
- **Transparència** en els processos de presa de decisions.

Davant d'aquest escenari, la prioritat ha de ser construir un sistema educatiu més just, equitatiu democràtic i respectuós amb qui el sosté: els docents